

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11-69. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29-23. Csekk száma: 72056

ALAPÍTÓTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

Független Lengyelországot ígér Sztalin, ha bolsevizálódna a lengyelek

Változatlanul kíséreltezik Moszkva és Washington a lengyel-szovjet viszály elsimitása körül — A kubani és tuniszi hadszíntéren lankadatlan erővel folynak a harcok

Scorza fasiszta főtitkár újból hitet tett a végső győzelem mellett

A NEMZETKÖZI TÁJÉKOZTATÓ IRODA jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: A keleti arcvonal középpontjában szerdán is a kubáni hídfőnél folyó elhárító csata állt. A bolsevisták a Kubántól délre mintegy 30 harcokcsit bevetettek a harcba. Ezek közül gyors német harci repülőgépek ötöt a kiinduló állásban megsemmisítettek, kettőt megrongáltak, majd harc képtelenné tettek. A többi bolsevista harcokcsit a veszteségek ellenére is kíséreltetett a hídfő ellenállási vonal elérésére és felgöngyölítésére. Páncéltörő és léghátrító ágyuk, továbbá páncéltörő csapatok egy órán belül 21 harcokcsit kilőttek úgy, hogy a szovjet harcokcsik támadását teljes mértékben meghiúsították. Az egyidejűleg bevetett szovjet lövészhadosztály hasztalan kísérlete meg, hogy a rejtett páncélosok mögött megvessék lábukat. Elszánt ellentámadásokban, érzékeny veszteségek közepette, visszahúzódtak kiinduló állásaikba. Német vadászok két saját veszteség mellett 14 Stormovik zuhanóbombázót és 3 együléses vadászipilótát lőttek le. A Kubán északi partján német biztosító erők visszavertek egy szovjet áttörési kísérletet. Léghátrító és páncéltörő lövegek negyed órán belül elsüllyesztettek csapatot és anyaggal megrakott 14 rohamcsónakot, mielőtt még a folyó közepét érték. Gyors német harczipilóták az Azovi-tenger partján felderítettek egy csoportot kifutni készülő tutaft és azokat haladéktalanul bombákkal és géppuskákkal támadták meg. Telitalálatok érték 11 tutaft, a többi pedig olyan súlyosan megrongálódott, hogy kifutni már nem tudott. Novorosszjszk előtt a német parti biztosítás hasonló sikereket aratott. Itt több bolsevista rohamcsónakot a német lövegek zárótüze visszafordulásra kényszerített. Erősebb rohamcsapat a közép arcvonalszakaszon, Kírov vidékén, Oreltől északnyugatra, sikeres vállalkozást hajtott végre. Husz földerdőt és harci állást szétrombolt és foglyokat ejtett.

Az Ilmen-tótól délre a bolsevisták erős tűzserégi tüzével vezették be támadásaikat a német magaslati állás ellen, amely körül már napok óta folynak a harcok, de ezúttal sem sikerült nekik a hullámokban bevetett lövészesapatokkal a német állásrendszer elérése. A bolsevisták a német arcvonalak fölött szerdán 30 repülőgépet vesztek. Finn vadászok egy gép elvesztése mellett ezenkívül 16 szovjet gépet lőttek le.

ARRÓL A SÜLYÖS VESZTESÉGRŐL, amelyet a szovjet légierő május 6-án a déli órákban az orel-i repülőtéren megtámadásának megkísérlésénél szenvedtek, még a következő részletek váltak ismeretessé: Röviddel 13 óra után bolsevista harci

és csatárepülőgépek századok vadászipilótáktól kísérve, felhőzet védelme alatt, megjelentek a német fő harcvonal fölött és megkísérelték az orel-i repülőtéren támadását. Az ellenséges kötelékeket még céljuk elérése előtt német vadászipilóták felfogták, szétszórta és heves légiharcokba bonyolították.

A lengyel nagykövetség teljes személyzetével elhagyja a Szovjet-Uniót

BERN, május 7. (Bud. Tud.) Londoni jelentések szerint a szovjet-lengyel viszály kérdésében eddig még semmiféle előhaladást sem sikerült elérni.

A moszkvai lengyel nagykövet, aki tudvalevőleg elhagyta Moszkvát és Kujbisevbe utazott, megítélte az előkészületeket, hogy a nagykövetség egész személyzetével elhagyja a Szovjetuniót.

Végleges elutazását már nem lehet to-

lább halasztani, mert a jelek azt mutatják, hogy a legközelebbi napokban a szovjet-lengyel követelések terén nem lehet elérni pozitív lépést. Az angol fővárosban Eden nyilatkozatából az a benyomás alakul ki, hogy a brit kormány reméli, hogy a szovjet-lengyel kapcsolatok még helyreállíthatók a régi állapotra annak a megállapodásnak alapján, hogy a határkérdéseket nyitva hagy-

itt is megsemmisítő csapást mért rájuk. Az áttört szovjet gépek többsége lezuhant. Az eddigi jelentések szerint 69 repülőgépet lőttek le, köztük 36 csatárepülőgépet. A legutóbbi órákban érkező újabb jelentések alapján számolni lehet azzal, hogy még sok további szovjet repülőgépet is megsemmisítettünk.

vább halasztani, mert a jelek azt mutatják, hogy a legközelebbi napokban a szovjet-lengyel követelések terén nem lehet elérni pozitív lépést. Az angol fővárosban Eden nyilatkozatából az a benyomás alakul ki, hogy a brit kormány reméli, hogy a szovjet-lengyel kapcsolatok még helyreállíthatók a régi állapotra annak a megállapodásnak alapján, hogy a határkérdéseket nyitva hagy-

AZ ANGOLOK SZTALIN KÖVETÉLÉSE MELLETT

GENF, május 7. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: Londonból jelentik: Londoni illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy

Sztalinnak Lengyelországgal szemben támasztott követeléseit angol részről helyesléssel találkozunk.

Sztalinnak a New York Times moszkvai tudósítója kérdéseire adott válaszait kimondottan „hasznosnak és építőjellegűnek” minősítik. A Reuter-irodát felhatalmazták arra, hogy erről közlést adjon ki. E közlés többek között hozzáfűzi, hogy Sztalin mostani nyilatkozatában hivatalos megerősítést látják a Szovjet amez álláspontjának, amely a Sztalin részéről 1941 decemberében Sikorszky-nak adott ígéretben jutott kifejezésre. Ahhoz a tényhez, hogy a szovjetpolitika az akkori ígéret ellenére időközben igényt támaszt lengyel területekre, a lengyel emigráns bizottság figyelmen kívül hagyásával illetékes londoni körökben nem hajlandók állástfoglalni és csakis az angol és a szovjetpolitika teljes összhangjára utalnak rá.

Az orosz sajtó feltűnően hűvös magatartást tanúsít a lengyelekkel szemben

STOCKHOLM, május 7. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: „A szovjet orosz diplomácia offenzívában” címen az Aften Bladet hosszabb cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy a Szovjetunió erőfeszítése a lengyel emigráns bizottság ellen, a Szovjetunió tekintélyének kétségtelen növekedését jelenti. Az angol sajtó a lengyelekkel szemben feltűnően hűvös magatartást tanúsít. A szov-

jet vezetés tehát kétségkívül láthatja, hogy szövetségesei mennyire tisztelik — írja a lap — és Nagybritannia pillanatnyilag sokkal fontosabbnak tartja, hogy türelmet viszonnyal tartson fenn a Szovjetunióval, mint azoknak a jótállási ígéreteknek pontos bevétele, amelyeket Chamberlain 1939 nyarán Lengyelországnak adott.

Az angolszász támadás feltartóztatásáról kifutott a trondheimi német flotta

BÁZEL, május 7. (Bud. Tud.) A Nacionaal Zeitung tudósítója szerint az angol fővárosban attól tartanak, hogy a Szovjetunióba igyekvő hajókaraván ellen erőteljesebb tengeri hadműveletet kezdenek. Ezzel össze

függésben a lap utal a londoni Daily Telegraph jelentésére, amely szerint Trondheim kikötőjéből kifutott a német hajóhad, hogy a szövetségesei Murmanskba és Archangelszkba haladó karavánjaival felvegye a harcot.

Sztalin sajtónyilatkozata a lengyel kérdéssről

STOCKHOLM, május 7. (Bud. Tud.) A londoni Times május 6-i száma közli a moszkvai tudósítója és Sztalin között történt levélváltást. Sztalin levele május 4-én kelt és a következőket tartalmazza: „Május 3-án adták át a lengyel-szovjet kapcsolatokra vonatkozó két kérdést tartalmazó levelét. A kérdésekre ez a válaszom:

1. Kíván-e a szovjetkormány a győzelem után erős, független Lengyelországot? Válaszom: Igen!

2. Milyen alapokra kell ön szerint helyezni a szovjet-lengyel kapcsolatokat a háború után? Válaszom: A szilárd júborszéki kapcsolatra és a kölcsönös megbecsülés alapjára, valamint, ha azt a lengyel nép kívánja, szövetség alapjára, amely tekintetbe veszi a kölcsönös támogatást a Szovjetunió és Lengyelország ellensége ellen.”

SZTALIN BOLSEVIZÁLNI AKARJA LENGYELORSZÁGOT

BERLIN, május 7. (MTI.) Berlin áttetsző próbálkozásának nevezi azt a választ, amelyet Sztalin a New York Times moszkvai tudósítójához intézett a szovjet-lengyel viszonyra vonatkozó kérdéseire. E válasz semmi- ben sem változtat azon a tényen, hogy

a Szovjetunió hatalmába igyekszik keríteni Lengyelországot is. Berlini vélemény szerint Sztalin mai ígéretei érvénytelenné válnak, ha visszaemlékezünk arra, hogy Sztal-

Erdély és a magyar építészet

Korunknak nem is éppen napjainkban elkezddött gazdasági, politikai és művelődési válsága minden művészetben éreztette hatását. Még azonban az irodalom, a színház, a zene könnyebben heverik ki a válság okozta megbetegedést, elkorcsosulást, az építés, az építészet, ez a „megfagyott zene” természeténél fogva sajnos beláthatatlanul hosszú időre örökíti meg tétova, vagy kapkodó korszakok ürességét, egzségét és egységes szemléletének hiányát. A zsidós „magyar dal” foszlányait ha még nem is fujta el, a jövőben, reméljük, visszahozhatatlanul elfujja az új idők felkavarta szél. Az épület, a ház elben megmarad és ki tudja meddig „beszél” nemzetietlenségről, nyomorúságról, az alkotói kedv és lendület hiányáról, az évtizedek romlott izléséről. Nemzedékekről árulkodik és idegenek garázdálkodásáról tanuskodik.

A felszabadulás utáni Erdélyben hivatalos tényezők is felfigyeltek az elmúlt két évtized célzatosan magyar jellegű eltűntetni akaró építkezéseiben megnyilvánuló szándékot. A leír „stílus” csak egy emberre, de városok, falvak, valamely táj házainak, épületeinek stílusa a lakosság egész zömére mutat. Mindig jellemző és néha vádoló, Erdélyben a viszacsatolás pillanatában felőlőtt a szándékosan elrontott városképek helyrehozatalának az idegen stílusban épült új lakónegyedek a korszerű magyar építészeti szemléletben való átépítésének parancsoló szüksége s az a követelmény, hogy újonnan építendő házainkat és középületeinket az új idők szemléletének jegyében építsük fel. A háború okozta anyaghiány egyelőre megakadályozta a helyrehozatal munkáját s gátat vetett az új építkezéseknek is.

Kiseb mértékben — ahol az előadás lehetetlen volt — történetek kísérletek a helyrehozatalra és új építkezésekre is. Ezekben a megvalósulásokban pedig rengeteg tanulság rejlik. Leszövegsük érdekében íródott ez a néhány szerény sor. Ugyanis a háború hiányokkal, megpróbáltatásokkal járó napjaiban sem szabad egy pillanatra sem megfeledkeznünk a tennivalókról, amelyek a béke felvirradásakor várnak ránk. Sok az égető feladat. A fentiekben vázoltnál sürgősebb aligha akad.

Forgatjuk a magyar mérnök- és építészeget *Építészet* című negyedévi szemléjét. Olvassuk Padányi Gulyás Jenő, Kotsis Iván, vagy Kotsis Endre szakszerűségükön kívül a nem szakemberre nézve is ösztönző, személt nyitogató cikkeket. Tanul vagyunk annak a nemes törekvésnek, amely el akarja takarítani a múlt hordalékát és nemes egyszerűséggel, tisztult szellemben, de mindenekelőtt magyar izléssel akarja felépíteni házainkat, középületeinket.

Ami lássuk a kérdés általános vonatkozásaitól eltekintve, az erdélyi helyzetet. Épült, azaz „átépült” Kolozsváron egy nagyobb szabású és nemes rendeltetésű középület. Erről ma már nyilvánvalóvá vált, hogy minden jószándékú buzgalom ellenére sem sikerült. Nem lett magyar, legfeljebb magyaros, vagy még inkább magyarkodó. Jóságunkban annakidején valamennyien beleestünk abba a hibába, hogy himnuszokat zengedeztünk róla. Most penitenciát tartunk. Padányi Gulyás Jenő az Építészetben kinyitotta a szemünket. A veszélyes az, írja Padányi, hogy a tárgyban szereplő, s hasonló megvalósulások, hozzanemértésből dicséretet kapnak. „Melynek révén továbbterjed a közvéleményben az írásbeli tévelygés, az építészeti kérdésekben amugyis gyenge lábon járó műveletlenség. Hivatalos segédlettel és sajtóval terjed a rossz példa nyomán az izléstelenítés: a magyar művészet legnagyobb veszedelem: az üres, talni magyarkodás.”

Az említett szemle, nevezetesen Padányi szakértő és nemes szándékú bírálatának tükrében, a másik, a marosvásárhelyi átépítés már jobban sikerült. Mindezekből azt a tanulságot vonjuk le, hogy vigyázni kell a háború után bizonyára sürgősen megvalósításra kerülő épületrendezéseknél. Használjuk fel az eddigi tapasztalatokat, üzzük el a „vasbeton kopjafák rémképeit”. Hiszen „a neobarokk idők tévedésén túl vagyunk” — ahogyan Padányi írja éppen a vonatkozó erdélyi kérdésekkel kapcsolatban. „Építészünk és közvéleményünk is a legjobb úton vannak a kor szemléletének és a magyar igényeknek összeegyeztetésére. Mire való hát az üres és haszontalan magyarkodás? Figyelmezzünk tehát azokra a körültekintőkre, akik valóban szívükön viselik a közeljövőben ismét napirendre kerülő erdélyi építészeti kérdéseket! (ón.).

FARKAS FERENC ALTÁBORNAGY IS RÉSZTVEZ A LEVENTÉK RÉVI TÁBOROZÁSÁN. Nagyváradról jelentik: Május 16-án Nagyváradra érkezik Farkas Ferenc altábornagy, országos főcserkész, hogy résztvegyen a KIE cserkészcsapatának zászlóavatóján, majd Réven a levénték táborozásán. Az országos vezetői Nagyvárad és Biharmegye cserkészei és levéntéi ünnepélyesen fogadják.

Mussolini első szerkesztőségi szobáját meglátogatta Milánóban a kvirináli magyar követ

MILÁNÓ, május 7. (MTI—Stefani.) Máriaassy Zoltán dr. kvirináli magyar követ csütörtökön látogatást tett Milánó prefektusánál és polgármesterénél. Bejegyezte nevét a királyi palota vendéglőjébe, majd Abele Egon milánói magyar konzul társaságában meglátogatta a fasiszta házat, ahol a fasiszta párt kerületi titkára fogadta. A magyar követ köszörut helyezett el a fasiszta halottainak emlékművére, ugyancsak

megkoszorúzza a hősök emlékművét is. Máriaassy követ ezután meglátogatta a „Covo”-t, Mussolini első szerkesztőségi szobáját a Popolo d'Italia épületében, majd felkereste a magasabb tudományok intézetét, ahol tiszteletbeli tagsági jegyet nyújtottak át neki. A magyar követ a látogatás során megbeszélést folytatott az intézet vezetőjével a közeljövőben Milánóban kezdődő magyar-olasz kulturális ünnepségek kérdésében.

Megfojtotta gyermekeit, majd harakirit követett el egy érdi bazáros

Borzalmas családirtás az érdi tisztviselőtelepen

BUDAPEST, május 7. (MOT.) Csütörtökön reggel borzalmas családirtás történt az érdi tisztviselőtelep egyik házában. Kophelyi Gyula 54 éves bazáros felesége távollétében zsinórral megfojtotta hat éves Gizella, 4 éves Margit és 3 éves Árpád nevű gyermekeit, azután petróleummal leöntötte a szobában lévő butorkat és azokat meggyújtotta. Szörnyű tette után egy törrel felhasította beleit az égő szobában. Azonnal meghalt és a három kisgyermek is kiszenvedett. A csendőrség megindította a nyomozást.

„A magyar munkást a magyar népi közösségi szellem irányítja!”

Vezetőségi értekezletet tartott a Hivatás szervezet

KOLOZSVÁR, május 7. A Hivatásszervezet kolozsvári tagozata Gál Albert alelnök elnöklésével vezetőségi értekezletre ült össze, amelyen valamennyi üzemi csoport képviselői megjelentek. Az ülésen résztvevő a Kolozsváron tartózkodó Vida István országos főtitkár is. Beszámolójában szólt a szervezet országos vezetőségének a kormánytól tett lépéseiről, a munkaügyi felügyelőség felállításáról és a munkásság közellátásának megkönnyítésére indított tárgyalásokról.

Hangoztatta, hogy a magyar munkást nem a nemzetközi munkásmozgalmak, hanem a magyar népi közösségi szellem irányítja. A munkásság csak a nemzet értelmiségi rétegével és a gazdasággal összefogva érheti el kérdéseinek megvalósítását. Végül kiemelte, hogy a szervezet, amely jelenleg mintegy 10.000 tagot számlál, a munkavédelmi törvényrendelet érdekében százszázalékos alárssal fordul a kormányhoz az egységes munkabérek megalkotásáért. Pálffy Tibor tagozati titkár bejelentette, hogy a kolozsvári üzemi csoportok képviselői alakult küldöttség utazik Budapestre és résztvesz az országos közgyűlésen május 9-én.

Gyermektragédia epilógusa a törvényszék előtt

KOLOZSVÁR, május 7. Gyermektragédia utójátéka pergett le csütörtökön a törvényszék büntető tanácsa előtt. Szabó Miklós dr., felesége és két gyermeke, Szabina Ilona cselédleánnyal együtt a kolozsi sósfürdőre jött nyaralni. Amíg a szülők egyik napon a sósóban fürödtek, két gyermeküket, a 4 éves Ildikót és a 9 éves Zoltánt a cselédleány gondjaira bízta. A lány délelőtt sétált a gyermekekkel, majd délfelé hazament velük a lakásul bérelt egyik falusi házba, ahol éppen nagymosás volt és az ajtó mögött egy forrált vízzel telt dézsa állott. Amint a kisgyermek, a 4 éves Ildikó berohant az ajtón, megboltlott és beleesett a forró vízzel telt edénybe. A cselédleány azonnal orvost hívott a helyszínre, de a szerencsétlen kisleányon már nem lehetett segíteni, mert olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány óra múlva meghalt.

Gondatlanságból okozott emberölés miatt bűnvádi eljárás indult Szabina Ilona cselédleány ellen s a vizsgálat lefolytatása után tegnap tárgyalta le az ügyet a kolozsvári büntető törvényszék. Az érdemi tárgyalás során a tanuvalloásokból nem talált elegendő bizonyítékot a bíróság a vádlott cselédleány bűnösségének megállapítására. Ugyanakkor a tragikus sorsú kis leánygyermek szülei is kijelentették vallomásukban, hogy a szomorú eset miatt nem hibáztatják a cselédleányt és nem kívánják a megbüntetését. A büntetőtörvényszék ezért a vád és védelem meghallgatása után Szabina Ilonát felmentette a gondatlanságból okozott emberölés vádjáról. Az ítélet jogerős.

A finnek a szovjet repülőik értékcsökkenését jelentik

HELSINKI, május 7. A finn légi-erő április közepe óta 84 ellenséges repülőgépet pusztított el anélkül, hogy maga jelentősebb veszteséget szenvedett volna. Ehhez a feltűnő eredményhez mértékadó finn helyen a következő megjegyzéseket tették:

A légitevékenység a Finn-öböl fölött az elmúlt hetekben sokkal élénkebb volt, mint a háború eddigi folyamán bármikor. A bolsevisták rendszerint nagy számbeli fölényben támadtak, de a finn repülőekkel vívott küzdelmekből állandóan súlyos veszteségekkel kerültek ki. Minthogy a felszerelés az ellenség oldalán továbbra is jó, az orosz veszteségek nagyságát az emberanyag minőségéből különbségével kell magyarázni. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a bolsevisták jobb emberanyag híján kellőképpen ki nem képzett repülőszemélyzetet kénytelenek harcbavetni.

A SZOVÁTAI „BIRÁK HÁZÁBAN” nem igazságügyi szolgálatban állók is nyerhetnek a folyó évi június 10-től június 10 végéig terjedő időben elhelyezést és ellátást. A főépületben hideg és melegvízes egyágas szobák 5 P. 50 f., kétágas szobák 8 P. 80 f. és 11 pengő árban kaphatók. Csúpan hidegvíz szolgáltatással egyágas szoba 4 P. 40, kétágas 7 P. 70 f. Potágyért 2 P. 20 fillér számítunk. A melléképületekben hidegvíz szolgáltatással egyágas szobák ára 3 P. 30 f., kétágasoké 6 P. 60 f., néhány kétágas szoba 5 P. 50 f.-ért is kapható. Potágyakért ugyancsak 2 P. 20 f. jár. A szobaárakhoz jön még 10 százalék kiszolgálási díj és 5 százalék forgalmiadó, valamint a fürdőegyesületnek járó személyenként és naponként 50 fillér körüli gyógyfürdői díj. A főépületben levő étteremben napi háromszori étkezés 7 pengő, aminek 10 százalék kiszolgálási díj is jár. Közellátási igazolvány, illetve élelmiszerjegyek szükségesek. Szobákat június 1-éig az Országos Pár és Ügyész Egyesületnél Budapesten (XII., Ráth György-utca 20. sz.) lehet igényelni. A szobaigényléssel egyidejűleg 30 (harminc) pengő előleget kell az OBUE 31.050. számú postakártyaképző csekk számlájára befizetni. Hét napnál rövidebb ott tartózkodás esetén a fenti szobaárak 10 százalékkal emelkednek.

ÜZENET

Írta: TAMÁSI ÁRON.

Ennek a kitűnő lapnak a szerkesztősége arra kért engem, hogy küldjek írásbeli üzenetet az erdélyi magyar gazdáknak. Olyan üzenetet, amelyben röviden benne legyen az a legfontosabb mondani- való, amit a gazdaságszervezőkkel a mai időkben közölni szeretnék.

Ugy hiszem, azért kérték tőlem ennek az üzenetnek a megírását, mert magam is gazda ember fia vagyok; s másrészt pedig azért, mert mint tanult és világlátott embernek tudnom kell azt is, hogy manapság mi az a legfontosabb gondolat és cselekedet, minek a jegyében a magyar falunak élnie kell.

Az első világháború óta minden becsületes magyar embernek küzdelmes élete volt. Kétszeresen küzdelmes élete. Először küszködni kellett azért, mert a rossz vezetés miatt a világ maga is teli volt zavarral és bajjal; s másodszor sanyalódni kellett azért, mert az igazságtalan békekötés széjjelszaggatott minket magyarokat. Az erdélyieknek áldatlan román hatalom alatt kellett élnie, a többi magyaroknak pedig egy összerontott s megnyomorított hazában. Ezt a sorsot még akkor sem érdemeltük volna meg, ha a magyar katona a harcát nem küzdött volna olyan hősiessé. Hát még így, hogy a szerencsétlenséget nem a harcoló magyarság idézte elő, hanem a belső hazai zavargás, mely lehetetlenné tette azt, hogy a legválságosabb időben meg tudjuk védeni a hazát.

Ami akkor történt, jó árat fizetünk azért, de tanultunk belőle. Mindenekelőtt megtanultuk azt, hogy bajunkban a világon senkire sem számíthatunk, csak a magunk erejére. A szerencsétlenségben, ami a háború után reánk szakadt, erre aztán rájöttünk s kezdtük is az erőnket ismét gyűjtögetni. Türelmes és dolgoztunk, a baj erősített és növesztett, s lassankint megteremtődött a honvéhadserég is. Egyedül ennek az ujasarjadtt erőnek köszönhetjük, hogy a megcsonkított hazának egyes részeit vissza tudtuk szerezni. Mert az idegen hatalmak sohasem segíte-

tek volna minket ebben a vissza-szerzésben, ha nem tudtunk volna arról mutatni. Amikor ebben bizonyosak vagyunk, ugyanakkor azt is tudjuk, hogy a meglévő megvédeni és a még hiányzó magyar földeket visszanyerni: egyedül a mi erőnkön dől el. Ne higgyünk tehát senkinek, aki bármilyen külső megértést és segítséget emleget, mert ennek a háborúnak a végén is egyedül rajtunk fog mulni tovább sorsunk. Ebben legyen egyetértés közöttünk, mert ez a legfontosabb. Az én véleményem szerint egyedül a felelős kormányzat dolga, hogy a harcoló nagyhatalmak szándékait és terveit éberséggel figyelje. Gondoljuk csak el, hogy milyen haszontalan dolog volna, ha mi magyar emberek azon külsőbőznénk meg egymással, hogy vajjon ki fog győzni! Haszontalan dolog volna, mert a győzelmet nem találhatni kell, hanem hinni benne és végbeinni. Higyünk tehát abban, hogy a mi igazságos magyar ügyünket győzelemre visszük. De kérdezhetné valaki, hogy miben áll a mi igazságos magyar ügyünk? Erre azt felelem, hogy két óriási nagy feladatból áll. Nevezetesen először abból, hogy a magyar szent Korona országát helyreállítsuk és minden ellenséggel szemben megvédjük; másodszor pedig abból, hogy ebben a helyreállított magyar hazában, majd a háború után, igazságos rendet teremtsünk.

Már egyszer megtörtént, hogy belső erőnkben és kitartásunkban éppen akkor bomlottunk meg, amikor a hazát külső és belső ellenség ellen meg kellett volna védelmeznünk. Esztelen és végzetes dolog volt. Azonban süket és vak volna az is, aki azt hinné, hogy a háború sikeres befejezése után nem kell nekünk új és igazságos rendet teremteni itthon, hanem maradhat minden a régi ben.

Egyik az életünk s a másik a boldogulásunk záloga.

Senkinek soha nem üzenhetünk ennél fontosabbat.*

* Az Erdélyi Gazda című lap legutóbbi számából vettük át a fenti írást.

„Egyesítsük a magyar erőket a honvédelem, a megtartás és megújulás áldott munkájára!”

Vásárhelyi János református püspök székelyföldi körútján meglepéssel tapasztalta, hogy a székely nép átérzi a történelmi idők felelősségét

KOLOZSVÁR, május 7. Az elmúlt napokban lapunk hasábjain megemlékeztünk már arról, hogy Vásárhelyi János erdélyi református püspök április utolsó és május első napjaiban székelyföldi körutat tett s ez alkalommal meglátogatta az orbai és kézdi egyházmegyét.

Zágonban árvaház, Kézdivásárhelyen óvónőképző-intézet létesül

— Április utolsó napjaiban indultam el Dóczy Ferenc és Darkó Ákos dr. egyházkerületi előadótanácsosok kíséretében az orbai és kézdi egyházmegye meglátogatására — mondotta a püspök. — Látogatásomnak nem volt hivatalos jellege. Fő célom az volt, hogy e két egyházmegye vezetőségével megtárgyaljak két igen fontos közegyházi kérdést. Az orbai egyházmegye vezetőségével a Délerdélyben maradt szász-arási árvaház helyébe a Szörcei-féle alapítvány igénybevételeével egy Zágonban megnyitandó árvaház ügyét, a kézdi egyházmegye, valamint a Kézdivásárhelyi egyházközség vezetőségével pedig egy óvónőképző intézet létesítésének kérdéséről tárgyaltunk. Mindkét létesítendő intézet igen fontos közegyházi, nemzeti szükséglet és hiány megoldására hivatott. Utazásom céljához tartozott az is, hogy e két igen öntudatos egyházmegye, amely között eddig egyiknek sem volt kerületi intézménye, kitüntetett módon és alkalmat nyerjen egyetemes legüjebb intézmény létesítésére és támogatására is.

„HÁROMSZÉK NÉPE ÉRZI A TÖRTÉNELMI IDŐK FELELŐSSÉGÉT”

— Nagy örömmel szolgált — folytatta Vásárhelyi János püspök —, hogy látogatásom és tanácskozásom rendjén alkalmat volt istentiszteleteken és konferenciákon találkozni e két egyházmegye rendkívül öntudatos és lelkes, mind egyházi, mind nemzeti szempontból minden áldozatra kész gyülekezetével és örömmel győződhettem meg arról, hogy Háromszék népe érzi a történelmi idők rá rótt felelősségét s nagy nemzeti és kulturális feladatok megoldására teljes készséget nyitvánította.

— Körutamon április 24-én érkeztem Zágonba, ahol az egyházi és társadalmi testületek, valamint a gyülekezet szeretettel ünnepélyes formák között fogadtak. Megérkezésemkor Barabás Gábor helyi lelkész és a különféle egyesületek vezetői üdvözöltek szeretetteljes szavakkal. A hatalmas templomban, amely az összegyűlt hívek nagy seregét be sem tudta fogadni. Igét hirdetem, majd istentisztelet után az üdvözlések a templom udvarán folytatódtak. Délután a gyülekezet körében presbiteri konferenciát tartottunk, amelyen az orbai egyházmegye gyülekezeteinek presbiteriumai 183 presbiterrel képviseltették magukat. Ez alkalommal felemelő ünnepség keretében 47 huszonöt éves működésére vizitációkat presbiteri timentünk ki emléklappal. A kitüntetettekhez én intétem buzdító beszédet.

— Este a zágoni templomban templomi ünnepély volt, amelyen Barabás Gábor lelkész imádkozott és olvasott Bibliát, a püspök pedig alkalmi előadást tartott.

NŐSZÖVETSÉGI KONFERENCIA ZÁGONBAN

— Huszonnyolcadikán kíséretemmel együtt megtekintettük Zágonban a Szörcei-féle alapítványi házat és telket, majd gyűlést tartottunk a helyi presbiteriummal, amely egyhangú lelkesedéssel ajánlotta fel támogatását az árvaház céljára. Zágonból Kovásznára mentünk át és 28-án este a szeretetteljes fogadtatás után istentiszteletet tartottunk. Másnap az orbai egyházmegyei nőszövetség tartotta meg a szorongásig telt templomban 520 hivatalos, egyházközségi nőszövetségi kiküldött részvételével konferenciáját. Ez alkalommal is Igét hirdetem, majd Jancsó Lázárné, az orbai egyházmegye nőszövetségének elnöke mondott szép és tartalmas megnyitóbeszédet. Jancsó Lázár esperes pedig ismertette a mai viszonyok között betöltendő nőszövetségi feladatokat. Majd hozzászólásomban rámutat-

Munkatársunk felkereste Vásárhelyi János püspököt és megkérte, hogy mondja el olvasóinknak székelyföldi látogatása alkalmával szerzett tapasztalatait. A püspök az alábbiakban mondotta el székelyföldi útjának célját és az ott szerzett tapasztalatait.

A HADIÁRVÁKÉRT...

— Milyen áldozatkészséget tapasztalt, püspök ur, az árvaház céljaira való megajánlások tekintetében? — kérdeztük Vásárhelyi János püspöktől.

— Örömmel mondhatom, hogy a nőszövetségi konferencia hivatalos kiküldöttjei pél-

„Erdély csodája”

— Vasárnap, május 2-án istentiszteletet tartottunk a hatalmas Kézdivásárhelyi templomban. Pál Lajos lelkész imája és bibliaolvasása után én tartottam prédikációt. Majd a gyülekezet nevében Szini Andor főgondnok, a nőszövetség nevében Pál Lajosné, a férfiszövetség nevében Szabó Endre és egy leányszövetségi tag üdvözölt, illetve ezt megelőzőleg az egyházmegye nevében Vollonts Miklós esperes köszöntött és biztosított mind a gyülekezet, mind az egyházmegye támogatásáról az óvónőképző intézet felállítására. Hálás szívvel köszöntem meg a Kézdivásárhelyi gyülekezet meleg rokonszenvét és a felállításba helyezett támogatást. Résztvet-

daadó lelkesedéssel határozták el, hogy minden egyházközség nőszövetsége egy árvaháznak felépítését vállalja. Ez pedig, tudjuk, igen nagy szó és igen nagy áldozat a mai viszonyok között.

— Másnap a nagyborosnyói gyülekezetet látogattuk meg — mondta a püspök. — Az itteni fogadtatás után ifjúsági konferencián vettünk részt, amelyen a nagy templomi gyülekezetén kívül az orbai egyházmegye ifjúsági és leányszövetségi kiküldöttjei, számszerint 380-an vettek részt. Igézhirdetésem után Csorja Gyula beszélt az egyházmegyei ifjúsági munkáról és ismertette az ifjúsági szövetségek ezévi munkaprogramját.

Május elsején a püspök és kísérete Kézdivásárhelyen megtekintette azokat a helyiségeket, amelyeket a Kézdivásárhelyi gyülekezet ajánlott fel az ottan létesítendő óvónőképző intézet céljára. Ezt követően presbiteriumi gyűlést tartottunk — mondja a püspök — amelyen a megjelentek határozattal kimondták az alkalmas helyiségek fenti célra való rendelkezésre bocsátását s egyben felajánlották a gyülekezet hathatós támogatását.

tünk a Kézdivásárhelyi templomban rendezett templomi ünnepélyen is, amelyen jóleső feltűnést keltett a vegyes és férfikar szereplése a kitűnő új kántornak, Aracs Gézának vezényletével. Vollonts Miklós esperes imája után „Erdély csodája” címen előadást tartottam, amelyben én emeltem ki, hogy Erdély sok megpróbáltatás és történelmi küzdelem közötti fennmaradásának titkát az magyarázza meg, hogy Erdély magyarságában a szülőföld szeretete, az egyetemes kultúra szolgálata, a tiszta hit bensőséges ereje és a magyar testvéri összefogás felelősségérzése minden próbátéllel alkalmas erő és győzelmet nyerő maradt.

A felekezeti közti béke jegyében...

— Érdekelne, hogy székelyföldi látogatása alkalmával nyilatkozott-e a püspök ur a felekezeti békéről, amelyet manapság ismét annyit emlegetnek.

— Éppen ezt az utóbb említett alkalmat használtam fel arra — mondta Vásárhelyi püspök —, hogy erről a nagyjelentőségű kérdéssel nyilatkozzak. A felekezeti közti békére való hathatós utalás mellett többek között szöszert ezeket mondtam: „Felekezeti megosztott nemzet voltunk és egyet meg kellett értenünk. Meg kellett értenünk azt, hogy szép dolog a szülőföldről való ragaszkodás, az öntudatos nemzeti kultúra szolgálata, a hitben való rendületlen hűség, de mindezek mellett nélkülözhetetlen az egymást megértő, összefogó, áldozatos szeretet. Meg kellett értenünk azt, hogy még ugyanabban a családban sem egyformák a gyermekek. Különböző nézetek, nagy és alapvető kérdésekben is eltérő felfogásaik lehetnek, de azért mégis tudniuk kell mindenkor azt, amire krisztusi szó figyelmeztet: Amely ház önmagában megbsonlik, elpusztul az.”

— Megértettük mi, erdélyi magyarok az utóbbi kisebbségi évtizedekben is, hogy a szeretet okosságával, türelmével, előzékenységgel meg kell találnunk azt utját és módját annak, hogy mi különböző felekezeteink, társadalmi osztályokhoz tartozó magyarok,

akik bizony hajlandók vagyunk a versengésre, a pártoskodásra, hogy történelmünk legmegrázóbb szenvedései éppen szétszakadozottságunk miatt zúdultak ránk. Ha megmaradni és élni akarunk, akkor mégis csak meg kell találnunk most is a módját annak, hogy egymás érzékenységét, meggyőződését, érdekét tiszteletben tartjuk és úgy egyesítsük a magyar erőket a honvédelem, a megtartás és megújulás áldott munkájára.”

— A templomot betöltő hatalmas gyülekezet körében jelen voltak a testvéregyházak képviselői is, valamint nagy számban más felekezethez tartozó magyarok, akik a beszédemre kifejezésre juttó, összefogásra utaló felhívást osztatlan lelkesedéssel és megértéssel fogadták. Ezt a szép és gazdag gyülekezeti napot társasvacsora fejezte be, amelyen Pál Lajos lelkész köszöntötte az egyházközség nevében a püspököt és munkatársát.

— Lelkészi értekezletet tartott-e ez alkalommal, püspök ur?

— Igen. Látogatásom rendjén az orbai egyházmegye Kovásznán és a kézdi egyházmegye Kézdivásárhelyen tartott lelkesi értekezletet az érdekelte egyházmegyei papságnak részvételével. Az értekezleteken Dóczy Ferenc előadótanácsos az egyház korszerű nevelői feladatait ismertette, míg Darkó Ákos előadótanácsos a műemlékek megőrzése körüli egyházközségi feladatokról beszélt.

Meghagyás iránti kérések ügyében kizárólag az illetékes államnyitestek döntenek

A hadtestparancsnokság közleménye

KOLOZSVÁR, május 7. A hadtestparancsnoksághoz tömegesen érkeznek kérések, melyeken a kérelmezők katonai behívásuk elhalasztását, vagy többé-kevésbé indokolatlan polgári foglalkozásukban való ideiglenes meghagyásukat kérik. Újólaj felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a már lefolytatott meghagyási eljárásan eldöntött meghagyásokon kívül további meghagyásoknak helye nincs.

Minden hadköteles férfinak ki van jelölve az államnyiteste. Ez az államnyiteste intézi a hadköteles mindenféle ügyét. Ő dönt az esetleg beadott kérések sorsa felett is. Csak egészen különleges ügyek kerülnek fel döntésre a hadtestparancsnoksághoz s ez esetben is az államnyiteste véleményezi azokat.

Teljesen céltalan tehát kérésekkel közvetlenül a hadtestparancsnoksághoz fordulni, mert a hadtestparancsnokság azokat minden további nélkül megsemmisíti. Felesleges és céltalan a kérések elintézését levelekkel, kijárással befolyásolni. Kijárást a hadtestparancsnokság nem fogad, a levelek pedig csak a tárgyalagos elbírálást nehezítik meg és a kérelmezőre vetnek rossz fényt.

KOLOZSVÁRI HADTESTPARANCNSOKSÁG.

Ebédet adott az isztanbuli kormányzó tiszteletére a magyar kereskedelmi attasé

ISZTANBUL, május 7. (MTI.) Csiky Ferenc kormányfőtanácsos, kereskedelmi attasé kedden az isztanbuli kormányzó tiszteletére ebédet adott. Az azt követő fogadáson sok török előkelőség volt jelen. Ott volt Ujváry Dezső követségi tanácsos, a főkonzulátus vezetője, továbbá a magyar sajtó, a gyárilap és kereskedelem isztanbuli képviselői.

A külpolitika hírei

AMSZTERDAMI jelentés szerint Stimson hadügyminiszter az angol hírszolgálat szerint közölte, hogy Andrews tábornok utódja az európai hadművelési területen főparancsnoki minőségben Jacob L. Tevers altábornagy lesz.

AZ Ó-GÖRÖG NAPTÁR szerint csütörtökön ünnepelték meg Bulgáriában Szent György napját, mint a hadsereg és a bolgárság ünnepét. A hálaadó Istentisztelet után Boris király megemlékezett a szófiai helyőrség csapatait. A szemle után az utvonalon felsorakozott lelkes néptömeg melegen éltette a királyt és a királynét.

A NÉMET Távirati Iroda jelenti: Monsignore Bernardino, svájci apostoli nuncius pár heti üdülésre Rómába érkezett. A pápa eddig még nem fogadta, de a Vatikánban már több látogatást tett és felkereste a bitoros államtitkárt és az államtitkárságot.

FRANCO TÁBORNOK, spanyol államfő, csütörtökön délután felesége és leánya kíséretében első ízben hivatalos látogatásra Jerlez de la Fronterába érkezett. A város, amely a látogatás alkalmából teljes munkaszünetet tartott, lelkes fogadtatásban részesítette s az utvonalt, amelyen Franco tábornok felvonult, virággal szőtták be.

A NÉMET Távirati Iroda jelenti: Iránban továbbterjedt a Szovjet-Unióból behurcolt kiütéses tifuszjárvány. Több megbetegedést jelentettek Teheránból is. A török-iráni határon szigorú intézkedéseket tettek, hogy megakadályozzák a betegség Törökországba való behurcolását.

MINT a brit híroroda jelenti Ottawából, a kanadai munkaügyi miniszter közölte, hogy kiadta első rendeletét a polgári munkaerők mozgósításáról. Mindazokat a 19-45 éves férfiakat, akik kevésbé fontos ipari ágakban dolgoznak, haladéktalanul hadifontosságu munkahelyekre rendelik.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK tengerészeti minisztériuma szerdán este közölte, hogy Andrews altábornagy izlandi repülőgépszerencsétlensége alkalmával még 14 ember halt meg. A már jelentett Leonard püspökön kívül egy vezérőrnagy, Andrews vezérkari főnöke, továbbá egy ezredes is meghalt.

MINT Caracasból jelentik, az egész venezuelai kormány lemondott. Összetartozását akarta kifejezni a kereskedelemügyi miniszterrel, aki lemondott, mert az azal valóltak, hogy miniszteri minőségben szabálytalanságot követett el.

SZARAJEVOI hír szerint ismét helyreállították és szerdán délután átadták a vasuti forgalomnak Szarajevó és Mostar között az úgynevezett lukaci vasuti hidat, amelyet a partizánok már másodszor robbantottak fel, hogy megakadályozzák a szegény lakosság élelmiszerrel való ellátását. A horvát államvasutak most ezzel a hiddal együtt a többi ismételt felrobbantott vasuti hidat is helyreállítják, úgyhogy a vasuti forgalom Szarajevó és Mostar között szerdán ismét megindult.

ÉSZAK-OLASZORSZÁGBAN az első tétítés időtartamát 7 és fél órára csökkentették. Az első tétítés este 21 óra 30 perckor kezdődik és reggel 5 órakor végződik.

RENDELETILEG május 10-ben állapították meg azt az időpontot, amelyben a finn nőket általános munkaszolgálatra hívják be. Jelentkezniük kell az 1899-1924 között született nőknek, akiket hivatali vagy más közszolgálati rendeltetésük nem ment fel a mozgósítás alól.

KÉT ANGOL repülőgép május 4-én délután, a Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint, a norvég part előtt sikertelen támadást intézett egy német hajókaraván ellen. Az angol repülőgépeket a karavánt biztosító hajók tüzfegyverei tüze visszavetette, majd a német vadászgépek lelőtték.

A SZÓFIAI rendőrfőnökség legutóbbi rendelete szerint azokat, akikre üzérkedést bizonyítanak rá, internálják a Duna mellett. Az áradásos vidéken az újjáépítés munkájában napi 16-18 órát dolgoztatják őket.

Parkettezés!

munkálatokat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentegyház-utca 1. (Sebők-cukrászda)

HIREK

A hadbavonultak hozzátartozóinak figyelmébe!

KOLOZSVÁR, május 7. A város népjóléti ügyosztálya felhívja azoknak a hadbavonult hozzátartozóknak a figyelmét, akik ez év április hava folyamán a Fő-méltóságú Asszony akciójából a IX. honvéddadtest utján egyszéri segélyben nem részesültek és jelenleg rendes állami hadisegélyben részesülnek, vagy ha hozzátartozójuk most a közelmúltban vonult ki a harctérre s emiatt hadisegély iránti kérésük elintézés alatt áll, a legsürgősebben jelentkezzenek a hadisegélyirodában Farkas-utca 4. sz., kapu alatt balra, 1. ajtó.

CORVIN-ban

ma, pénteken utoljára:

A kegyelmes ur rokon.

A színjátékot minden előadásán bemutatjuk!

Holnap premier:

Pofoz az éjszakában

(Elkészett völegény.)

Főszerepben:

Muráti Lili.

NEGYVEN KILÓ SERTÉSHUS A BŐRÖNDBEN. Szegedről jelentik: Kedden este a Makó felől érkező személyvonatról egy fiatalember szállott le két súlyos bőrönddel. A rendőrnek feltűnt a két bőrönd és megállította a bőröndöket cipelő hordárt. Kinyitották a bőröndöket, s ekkor derült ki, hogy azokban kb. 40 kg. sertéshus van, amelyet az időközben eltűnt fiatalember Budapetre akart szállítani. A húst elkobozták és kiosztották a hentesek között.

KÖZSZOLGÁLATI ALKALMAZOTTAK KEDVEZMÉNYES VASUTI IGAZOLVÁNYÁNAK ÉRVÉNYESÍTÉSE. A MÁV kolozsvári igazgatósága közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok igény jogosult, családi pótlékot élvezni, valamint állami, illetőleg egyéb költségvetési intézetekben elhelyezett gyermekeik névén arcképes igazolványainak érvényesítését május hó 16-án megkezdi. Az arcképes igazolványok a nyári időnyire (VI. 15—VII. 15.) feltűnő nyomású érvényesítési bélyeggel kellően lesznek érvényesítve. A Ludovika Akadémián tanuló igény jogosult gyermekek igazolványainak érvényesítésére külön bélyegek szolgálnak VII. 1—IX. 30-ig szóló érvénnyel. Az így érvényesített igazolványok a bélyegen feltüntetett érvényességi határidő előtt, vagy után utazási kedvezményre nem jogosítanak. Az elmúlt évben kiállított arcképes igazolványok érvényesítése díjmentesen történik. Állami alkalmazottak és nyugdíjasok tehát igazolvány érvényesítése esetén 2 pengő térítési díjat, új igazolvány kiállításánál pedig még 2 pengő 50 fillér kiállítás díjat, összesen 4 pengő 50 fillért fizetnek. Nem állami alkalmazottak és nyugdíjasok érvényesítése esetén 4 pengő térítési díjat, új igazolvány kiállításánál pedig még 2 pengő 50 fillér kiállítás díjat, tehát összesen 6 pengő 50 fillért fizetnek. További felvilágosítást az üzletvezetőség menedzservezetési csoportja és az állomások főnökségei adnak.

ELADTA A LEFOGLALT INGÓSÁGOKAT — BÜNYÜGYI ELJÁRÁS INDULT ELLENE. Déről jelentik: Dr. Nagy Jakab dési ügyvéd, Olteán Dávid bátonyi gazdálkodó házánál árverést tartat tartani a már előzőleg lefoglalt ingóságokra. Ekkor kiderült, hogy a gazdálkodó a törvényesen lefoglalt értéktárgyakat egyszerűen eladta. Olteán Dávid ellen sikkasztás vétsége miatt indult eljárás.

Május 7-én és 8-án tárgyalja a dési kir. törvényszék a tolvaj kackói postamesternek bünyügét

DÉS, május 7. A dési kir. törvényszék május 7-én és 8-án tárgyalja a két megvádolt kackói volt postamesternek bünyügét, akik a hadszíntérre küldött csomagokat rendszeresen lopkodták. A kir. ügyész vádirata a legsúlyosabb büntetést kéri a minden emberségükből kivetkőzött bűnözők ellen.

MUNKA ÁRUZSORA VÉTSÉGE MIATT INDULT ELJÁRÁS EGY SZAMOSMENTI GAZDÁLKODÓ ELLEN. Déről jelentik: Márkuslelek Ferenc nagyilondai lakos megkérte Maxim János ottani gazdálkodót, hogy szántsa fel mintegy egy-nyolcadholdnyi területet kivevő kertjét. Maxim János a 21 pengő 12 fillérre törvényes ár helyett 200 pengő munkabért kért. A munkabéruzsora címén indult eljárás, ami 3 évig terjedhető fogsággal büntethető.

DR. DADAY LORÁNT RÁGALMAZÁST ÉRT FELJELENTETT EGY SZAMOSMENTI TANÍTÓT. Déről jelentik: Dr. Daday Loránt volt kir. tanfelügyelő, jelenleg tanügyi titkár, aki Székely Mózes írói néven ismeretes a magyar közönség előtt, még tanfelügyelő korában feljelentette Kerekes András írói tanítót rágalmazásért. Kerekes András tanító a tanfelügyelővel kapcsolatban súlyosabb kijelentéseket használt és többek között azt állította, hogy a tanfelügyelőnél protekcióval sokat el lehet érni. A protekcióval bírót részesíti előnyben. A dési kir. törvényszék dr. Agyagási-tanácsa Kerekes András rágalmazás vétségében bűnösnek mondotta ki és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés. folytán a kir. ítélőtáblához került az ügy, ahol most elrendelték a bizonyítás kiegészítését.

A KULTUSZMINISZTER LÁTOGATÁSA A BUDAPESTI IPARI RAJZISKOLÁBAN. Budapestről jelentik: Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter szerdán délután megátogatta a főváros legrégibb rajziskoláját, a Mária Terézia által 1778-ban alapított ipari rajziskolát. A kultuszminiszter megtekintette az iskola műhelyeit, ahol éppen gyakorlati oktatás folyt, részletesen és bejáratottan tájékozódott az iskola nagy multjáról és külföldön aratott sikereiről, valamint felszereléséről, tananyagáról, tantermi beosztásáról és képzett tanulóinak elhelyezkedéséről. Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter két órát töltött az intézetben. Távozásakor a legméltóbb elismerését fejezte ki.

A KOLOZSVÁRI HUSIPAROSOK — A HADBAVONULTAKÉRT. A Kolozsvári Husiparosok Szövetségének székházában tartott zártkörű összejövetelen Sylveszter Ferenc mézáros és hentesmester indítványára gyűjtést rendeztek a hadbavonult iparosok javára. A gyűjtés eredményeképpen 313 pengő 22 fillért juttattak el a hadbavonult iparosok hozzátartozóinak Kolozsvár és Vidéke Ipartestület bajtársi szolgálatához. A kolozsvári husiparosok ezuttal is szép példáját adták az áldozatkészségnek.

Két pengővel többet számított a borért — 1200 pengő pénzbüntetésre ítélték a főpincért

KOLOZSVÁR, május 7. Egy üveg hárslevelű Mega-bor szerepelt csütörtökön az egyik uszorabírói tárgyaláson. A mult év karácsonykor történt, hogy egy előkelő ur az egyik kolozsvári kávéházban elfogyasztott társaságával egy üveg hárslevelű Mega-bort, amelynek ára a borlap szerint 10 pengő volt. Csutak Sándor főpincér azonban 12 pengővel számlázta, majd a többi kiszolgálási költséget, továbbá a fényűzési és kereseti adók hozzáadásával közel 20 pengőre kerekítette ki a számlát. A vendég természetesen magyarázatot kért a magas ár miatt, mire a főpincér azzal megegyezett, hogy összevetésztette az elfogyasztott bort a 12 pengős Tokaji hárslevelűvel s azért számlázta magasabb áron. Az ügyben eljárás indult a főpincér ellen s az ügy tegnap került a törvényszék uszorabírói elé, amely a főpincért együttesen felelősségre vonta a kávéház tulajdonosát is.

A csütörtöki tárgyalás során a vád képviselőjében Nagy Lajos dr. ügyész szigorú büntetést kért a vádlottakra, elsősorban a főpincér ellen, aki szerinte tudatosan akarta megtevésztetni vendégét a kettős borlappal. A vád és védbeszéd meghallgatása után Szűcs András dr. egyes uszorabíró

Csutak Sándor főpincért az elkövetett uszoravétség miatt 1200 pengő pénzbüntetésre ítélt.

Ugyanakkor 600 pengő pénzbüntetést szabott ki a kávéház tulajdonosára, Szilágyi Sándorra is, azzal az indoklással, hogy nem gyakorol alkalmazottai felett megfelelő felügyeletet. A védők védenek bűnösségének megállapításáért, míg az ügyész súlyosbításért fellebbeztek.

FŐSZOLGÁBÍRÓI KINEVEZÉS. A belügyminiszter Szilágyi vármegye törvényhatóságához dr. báró Györfy György szolgabíró, krasznai lakost a krasznai járás főszolgabírájává kinevezte.

BÍRÓSÁGI SZAKÉRTŐI KINEVEZÉSEK. Az igazságügyminiszter a kolozsvári törvényszék mellé állandó bírósági könyvszakértővé dr. Pusztai Kálmán főkönyvvezetőt a m. vásárhelyi törvényszék mellé az építészeti szakra Csizsar Lajos építésmérnök, építőmester, a mérnöki (földmérő) szakra Kovács Dénes birtokrendező mérnököt, a nagyváradi törvényszék mellé az építészeti szakra Ursinyi Pál okleveles mérnököt kinevezte.

DIAKONISSZANAP KOLOZSVÁRON. Az Erdélyi Református Egyházkerület, mint minden évben, ez évben is megrendezi szokásos diakonisszanapját. A diakonisszanapot május 16-án, vasárnap rendezik meg.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN vasárnap délelőtt 9 órakor konfirmációi istentisztelet lesz. Az istentisztelet keretén belül Delly Szabó Géza konfirmációi dalát éneklő Braun Ilonka énektanárnő. Szolgál János Andor és Opfermann Ernő.

A HADBAVONULTAK HOZZÁTARTOZÓI. A kir. Javítónevelő Intézet alkalmazottai a hadbavonultak hozzátartozóinak számára 28 pengőt juttattak el szerkesztőségünkbe. Az adományt köszönettel nyugtázzuk.

Kikapcsolják azoknak villanyvilágítását Zágrábban, akik vétenek az elsötétítési rendelet ellen

ZÁGRÁB, május 7. (MTI.) A horvát főváros rendőrsége most nagyobb szigorúsággal örködik az elsötétítési rendelet végrehajtásán. Közlik a lakossággal, hogy a jövőben az elsötétítést elmulasztóknak kikapcsolják a villanyvilágítását.

ÁLTALÁNOS ÉPÍTKEZÉSI TILALMAT RENDELTEK EL BELGRÁDBAN. Zágrábból jelentik: Belgrádi hírek szerint a szerb minisztertanács általános tilalmat rendelt el az építkezésre, amely alól csak az állami és egyéb középítkezés kivétel. Egyébként mindenféle építkezés, tatarozás, engedély nélküli kiváltása szükséges, amennyiben a költségek Belgrádban a 10.000, Szerbia egyéb részeiben pedig az 5000 dinárt nem haladják meg.

Az Ellenzék mindennap éretted harcol. Olvasd és terjeszd ismerőseid közt.

Holnap kezdettel az Árpád filmszínházban Szigligeti Ede világhírű népszínművének filmváltozata!!!

A cigány

Főszerepben: Rózsahegyi Kálmán, Pataki Jenő, Zimonyi Márta, Bilcsi Tivadar, Adorján Éva.

Ma, pénteken utoljára A nőnek mindig igaza van

BÜNYÜGYI BONYODALOM EGY ÓRAVÁSÁRLÁS KÖRÜL. Déről jelentik: Különös ügy került főtárgyalásra a dési kir. törvényszék elé. A dési Elektromos Művek vezérigazgatója, Knizsek Károly jelentette fel Papp Ferenc szamosújvári fegyintézetű munkavezetőt, aki őt igen keményen arra hívta fel, hogy egy tulajdonában lévő és Szöts Béla szamosújvári lakostól megvásárolt órát haladéktalanul adjon vissza Szamosújvár szabad királyi város tulajdonába, mivel az óra Szamosújvár tulajdonát képezi. A kir. ügyész Papp Ferenc ellen zsarolás vádját emelte. A főtárgyaláson a dési kir. törvényszék bűnösnek mondotta ki Papp Ferencet és ezért 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Papp Ferenc az ítélet fellebbezése után a mult világháborúból szerzett betegsége folytán epilepsziás rohamot kapott.

AZ ERDÉLYI HELIKON MÁJUSI SZÁMA első közleményként Örhegyi Sándor „Urnapija” című délerdélyi költő riportját hozza. Ezt követőleg Kacsó Sándor, a Délerdélyben élő magyar író két versét közli. Bartók György „Lenni, vagy nem lenni” c. tanulmányában az emberi létezés problémájáról ír. Krudy halálának tízéves évfordulója alkalmából Gönczy Gábor nagy tanulmányát közli a folyóirat. Jékely Zoltán új verses színjátékából „A kapuban” címmel közöl részletet. Kovács László folytatja Gábor Áronról szóló esszéjét, a székely ágyuöntőnek Kossuthal való találkozásáról ír. A szépirodalmi részben ezenkívül közli Szemler Ferenc Brassóban élő költő és Horváth Imre verseit. A művészeti szemlében Bíró Béla nagyobb kritikai beszámolót nyújt a kolozsvári Műcsarnok megnyitói kiállításáról. Szöllősy András a Kodály-émlékkönyvet ismerteti. Kovács László, Szende Zoltán, Horváth Elek, Gönczy Gábor, Paku Imre és Lakatos István cikkei egészítik ki a folyóirat szemleirovatát. Az Erdélyi Helikon címe, ahova előzetesek és megrendelések küldendők: Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. I. Budapesti főbizománys Révai Irodalmi Intézet R. T. Budapest, V., Vadasz-utca 16.

TOLTÓTOLLAK minden árban, minőségben, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban.

Gábor Áron életének színpadi bemutatására készűnek a Székelyföldön

Kézdivásárhely, május 7. A Székelyföld jelentős eseményének ígérkezik Földi István: „Gábor Áron” című színművének kézdivásárhelyi és sepsiszentgyörgyi előadása. A szerző eredetileg regénybe dolgozta fel a nagy székely ágyuöntő életét, majd a kézdivásárhelyiek kérésére egy hat képből álló színdarabba dolgozta át. Az első kép Gábor Áront, mint székely határőrkatonát eleveníti meg. A második képen mint a császári ügynökök üldözöttjét látjuk, a harmadikban megelevenedik Gábor Áron moldvai bolyongásainak ideje, a negyedikben a szentgyörgyi gyűlés, az ötödikben a kézdivásárhelyi ágyuöntés, a hatodik képen pedig a nevezetes költői csata. A nemzeti tárgyú darab előadásának sikere érdekében összefogott a székely város egész társadalma, sőt a május 25-i kézdivásárhelyi előadás nem sokkal utána követni fogja a darab sepsiszentgyörgyi szabadtéri előadása is. Sepsiszentgyörgyön a rendezés és előkészítés munkáját Szakács Antal tanügyi előadó vállalta. Ez a kezdeményezés örömmel tölti el mindnyájunkat, hiszen benne az üzleti érdekeket hajszoló szürke és magyartalan főváros, filmek és színdaraboknak a kiszorítására irányuló szándékot dicsőítjük.

FINKLER ANTAL

írógép szaküzletét áthelyezte a

BÓLYAI-UTCA 4.

szám alá. Udvarba. Tel: 14—93.

Sikorski ellenlábasa Wanda Wasilewska

Hogyan lett Pilsudski első külügyminiszterének leánya
a lengyel kommunisták vezérévé?

A szovjet-orosz-lengyel viszály eddigi során, kiváltképpen az utóbbi időben, egyre gyakrabban szerepelt egy lengyel nő név: Wanda Wasilewska is. Mégpedig nem az angliai lengyel sajtóban, hanem a — moszkvai Právdában és Izvesztijában, az orosz kommunista párt, illetőleg a szovjetkormány hivatalos lapjában, s ráadásul úgy, mint a „Lengyel hazafiak egyesülete” elnökének a neve. Ez a Wanda Wasilewska pedig még állítólagos férjét, Alexander Kornejcsukot, a szovjetukrán irredenta hirhiedt vezérét is felülmúlja a londoni Sikorski-kormány szidalmazásában és annak követelésében, hogy Sikorskiékat olyan emberekkel kell leváltani, akik nemcsak, hogy elismerik Moszkvának a volt Lengyelország keleti területeire, Nyugatfehéroroszországra és Galiciára való igényét, hanem ösztönözve barátsággal együttműködnek a szovjetkormánnyal. Mi több, a „Lengyel hazafiak egyesületének” ez az elnöknője legutóbb azt a nyilvános kérést intézte a Kreml-

hez, engedje meg, hogy a Szovjetunióban még élő honfitársaiból külön lengyel vörös hadsereget szervezzenek, amely természetesen egy Szovjetlengyelországi küzdene az orosz vörös hadsereg oldalán, ellentétben Anders lengyel tábornok csapataival, amelyek tudvalevőleg angol szolgálatban állanak Irák területén.

Ki ez a teljesen szovjetizáltnak állt lengyel nő és hogyan került oda? — tevődik fel ezeketán joggal a kérdés. Az egykori Zetkin Klára német kommunista agitátornőnek lengyel kiadása-e, avagy inkább Kollontáj Alexandrának, a Szovjetunió még most is működő stockholmi követnőjének, aki tudvalevőleg igen előkelő familiából sodródott a bolsevisták táborába?

Ezekre az időszerű kérdésekre kimerítő választ nyerünk a Neues Wiener Tagblatt egyik legutóbbi számából, amely a vezércikk helyén ismerteti Wanda Wasilewskanak kétségtelenül regényes pályafutását.

Az oroszgyűlő Leon Wasilewski

A moszkvai „Lengyel hazafiak egyesületének” mostanában mind többet szereplő elnöknője Krakkóban 1905-ben született, tehát még csak 38 éves. Bölcsője korántsem ringott nyomorúságos munkásházban, mert apja, Leon Wasilewski neves lengyel etnografus és irodalmár s a lengyel nemzeti forradalmi küzdelmet képviselő lengyel szocialista párt (PPS) élén néhai Pilsudski József egyik bizalmas munkatársa volt. A PPS kifejezetten oroszellenes beállítottságú párt volt, a szabad és független szocialis Lengyelországiért harcolt, ami miatt számos vezérét, köztük egy időre magát Pilsudskit is, száműzésre ítélte a cári kormány. Wanda apja is keservesen megsemmisítette az orosz uralmat s így az első világháború kitörésekor érthetően rögtön belépett a központi hatalmak oldalán küzdő lengyel légióba. S hogy ebben az esetben az alma mennyire messze esett a fájától, bizonyítja, hogy Wasilewski Leó 1915-ben a „Polen” című folyóiratában, amelyet lovag Jaworski adott ki német nyelven, éppen „az úgynevezett Nyugat-oroszország nemzeti és kulturális viszonyairól” írt tanulmányt annak igazolására, hogy a szovjetkormány által most elvitatott területek Lengyelországot illetik meg.

Minthogy Wasilewski Leó, a Wanda apja, a lengyel szocialista pártban főként

külpolitikai és néprajzi kérdésekkel foglalkozott, s ezenkívül több nyelven is jól tudott, az első világháború végén ő lett Pilsudski első kormányának a külügyminisztere. Ebben a minőségében nem sokáig maradt ugyan meg, de később is a külpolitikai terén működött, s amikor az 1920-beli lengyel-szovjetországi háború végül is Lengyelország győzelmével végződött, Pilsudski őt bízta meg az 1921 március 18-i rigai békében megállapított új határvonalnak a helyszínen való kijelölésével, lengyel részről tehát ő volt a határbizottság vezetője. Közben Wasilewski, a cárizmus ádáz ellenségéből a bolsevizmus nem kevésbé ádáz gyűlölőjévé lett s annakidején barátai előtt nem egyszer sajnálkozott azon, hogy az új határt nagy vonalaiban már Rigában megállapították és nem népszavazás alapján húzták meg, mert az volt a meggyőződése, hogy ez utóbbi esetben a fehéroroszk, oroszok és ukránok egészen Moszkváig a Lengyelországhoz való csatlakozás mellett döntöttek volna, csak hogy a bolsevista rémuralomtól megszabaduljanak. Wasilewski mindenesetre élete munkája megkoronázásának tekintette azt, hogy általában ugyanazon szempontok szerint, amelyeket 1915-ben kifejtett, ő vonhatta meg Nagy-lengyelország keleti határait, amelyek az úgynevezett Curzon-vonalat messze túlhaladták Oroszország terhére.

Dr. Wanda Wasilewska-Szymanska gimnáziumi tanárnő Moszkvába szökik

Wasilewski Leó már jóval Lengyelország összeomlása előtt meghalt s így — akárcsak vezére, Pilsudski, — nem élte meg, hogy a Szovjet 1939 szeptember végén mégis visszavette azokat a területeket, amelyeket a rigai béke folytán át kellett engednie Lengyelországnak. Hír szerint azonban ennek ellenére megtört szívvel hunyta le szemét, mert öregességére hevesen összekulönbözött leányával, Wandával. Ez ugyanis mindinkább a kommunisták táborába tolódott.

Wanda, aki alsó iskoláit Krakkóban végezte, 1927-ben a varsói egyetemen nyelvtanárni oklevelet szerzett s 1932-ig gimnáziumi tanárnő volt a lengyel fővárosban. Már mint tanárnő férjhez ment Szymanski nevű tisztviselőhöz, akiről nincs közelebbi adat. Házasságukból egy leány született, aki jelenleg is anyjával él Moszkvában. Nyilván már a háború kitörése előtt elváltak, mert az 1939—40-beli varsói telefonkönyvben Wanda egyedülálló nőként szerepel, így: Dr. Wanda Wasilewska-Szymanska, Krasinskiego 10. Ebben a lakásban élte át Varsó ostromát és a német megszállást egészen 1940 elejéig, amikor kiszökött a Szovjetunióba, pontosabban Moszkvába. Ott a sajtóban rögtön regényes módon írta le kalandos útját. Hamarosan megszerezte a szovjetállampolgárságot, egy évvel később pedig Lembergben felvették a Szovjetukrajna kommunista pártjába. Már ezt megelőzőleg, ő szervezte meg a bolsevista érzelmi lengyeleket s alakította meg a „Lengyel hazafiak egyesületét”, amelynek persze ő lett az elnöke. Azóta csaknem minden fényképfelvételén a vörös hadsereg egyenruhájában látható, amivel bizonyára azt akarja kifejezni, hogy — noha nő — ő is katoná, akár Sikorski tábornok, az angolszászbarát lengyelek vezére.

1942-beli irodalmi Sztálin-díjat, összesen 100.000 rubelt, amit Wanda Wasilewska azonnal egy „Varsó” elnevezésű harci repülőgép előállítására ajánlott fel. Vele együtt kapott ugyancsak irodalmi díjat Kornejcsuk is, aki mellesleg szintén író és akit nem sokkal ezután Sztálin helyettes külügyi népbiztosnak nevezett ki. Egy idő óta — úgy hírlik — Wanda Wasilewska összeházasodott Kornejcsukkal, hogy még személyi frigyükllel is tüntessenek az óta szovjetszallag jegyében végbe-

Öt embert juttatott uzsorabíró-ság elé a „vezérigazgató ur”

KOLOZSVÁR, május 7. Bonyolult háttérű, érdekes uzsoraugyek kerültek tárgyalásra csütörtökön a kolozsvári törvényszék mellett működő uzsorabíró-ság előtt. Az ügynek több vádlottja volt, névszerint öv. Vermes József és alkalmozottja Schreithoffer János, továbbá Kun István, Nersitz Istvánné, Ritz Regina, valamint Tóth Béla. Mindnyaján szélhámosnak estek áldozataul, aki a múlt év decemberében több napig Kolozsváron tartózkodott. Az eset a következőképpen történt:

1942 december hónapjában, közvetlenül karácsony előtt, feltűnően költséges, jól öltözött vendég bérlet lakást az egyik kolozsvári szállodában. Álnéven szerepelt, mint az utóbb kiderült, s a bejelentőlapra a Lomási fakitermelő vállalat vezérigazgatójának tüntette fel magát. Mindjárt az első napon arra kérte Ritz Regina szobaasszonyt, hogy küldje fel hozzá a szálloda egyik alkalmozottját, akinek valami megbízást akar adni. A szobaasszony közléseére Kun István szállodai szolga jelentkezett a jömegjelenésű vendég előtt, aki szalonba és zsir vásárlásra adott neki megbízást. Az állítólagos vezérigazgató ugyanakkor a költségekre azonnal átadott Kun Istvánnak 100 pengőt. A szállodai szolga kerékpáron be is járta a városba és sikerült eleget tenni megbízásának. A kárt árut öv. Vermes Józsefné hentesmesterné sebezte be Schreithoffer János hentessegéd közveletésével. Az „előkelő” vendég tíz pengő külön borravalót fizetett ezért Kun Istvánnak, majd hasonló bőkezűséggel jutalmazta Tóth

menő ukrán és lengyel összefogás eszméje mellett.

Néhai jó Wasilewski Leó bizonyára megfordult a sirjában, amikor lánya végül is Moszkvában kötött ki és végleg beállt a vörös Kreml szolgálatába, hogy apja és Pilsudski Lengyelországa helyett Szovjetlengyelországiért harcoljon tollal és fegyverrel. Ezt a harcot ugyan Wanda Wasilewska egyelőre inkább az angol-szász oldalra állt honfitársai ellen folytatja, amikor az állítólagos „Lengyel hazafiak egyesülete” élén és nevében egy követ fúj a szovjetkormánnyal és a Kominternnel.

Ezek szerint Wanda Wasilewska is ugyanarra az útra került, mint a „szép Alexandra”, volt Kollontájné, aki megtagadta azt a társadalmi réteget és világot, amely szülte és felnevelte. K. S.

Erdélyben is megalakult az Ujságíró Szanatórium Egyesület

A Magyar Ujságírók Egyesületének Erdélyrészi Tagozata jegyzőkönyvileg megörökölte dr. Grois László érdemét

KOLOZSVÁR, május 7. A Magyar Ujságírók Egyesülete Erdélyrészi Tagozata csütörtökön délelőtt az egyesület kolozsvári irodájában taggyűlést tartott, amelyen dr. Tóth László központi elnök is részt vett. Zathureczky Gyula elnöki megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte dr. Tóth Lászlót és újlag köszönetet mondott az ujságírók előadójának történt nagyszerű szerepléséért. Végh József ügyvezető alelnök beszámolt arról, hogy a központi egyesület közgyűlése hozzájárult az alapszabályoknak az erdélyi kívánságok figyelembevételével történő módosításához.

Ismertette továbbá a Sajtókamara vezetőségével és a nyugdíjintézzel történt tárgyalásokat. Dr. Tóth László központi elnök az alapszabályok módosításával kapcsolatban részletes felvilágosítást adott a taggyűlésnek.

Bíró László főtitkár az ujságírók fabe-szerzési mozgalmát ismertette. Tájékoztatta a taggyűlést arról, hogy az egyesület a lehetőségekhez képest még a nyári hónapok alatt gondoskodni kíván az ujságírók tűzifaellátásáról. Bejelentette továbbá, hogy

a közeljövőben megalakul a Szanatórium Egyesület kolozsvári fiókja, mely az ujságírók és hozzátartozóik beteglétéről gondoskodik.

A taggyűlés egyhangú lelkesedéssel tudomásul vette a Szanatórium Egyesület megalakítására irányuló mozgalmat és megbízta az egyesület vezetőségét a további tárgyalásokkal. Tóth László központi elnök legmélegebb támogatását helyezte kérésére.

Zathureczky Gyula elnök bejelentette, hogy dr. Grois László, az egyesület ügyésze, törvényszéki tanácselnökké történt kinevezése folytán lemondott tiszttségéről. Hangoztatta, hogy dr. Grois László mindvégig a legnagyobb lelkesedéssel és pontossággal intézte az egyesület jogi ügyeit, amelyért a taggyűlés meleg köszönetet mondott.

Dr. Grois László érdemét jegyzőkönyvileg megörökölték

és amikor a taggyűlés sajnálattal tudomásul vette, hogy megválnak ügyészi tiszttségétől, a legmélegebb szerencsekívánatait fejezte ki törvényszéki tanácselnökké kinevezéséhez.

A tárgysorozat utolsó pontja a tusnádi villa jelenlegi helyzetének ismertetése volt, amelyet Végh József ügyvezető alelnök adott elő. Tóth László központi elnök felvilágosító szavai után Szabó Endre a Sajtókamara helyi ügykezelésével kapcsolatban indítványt terjesztett elő, amelyet a taggyűlés magáévá tett. Tóth László központi elnök köszönetet mondott azért a szeretetért, amelyet a kolozsvári ujságírók részéről tapasztalt és a legmélegebb elismerését fejezte ki az Erdélyrészi Tagozat munkája iránt. Zathureczky Gyula elnök zárószavaival a taggyűlés végetért.

A 6 os számú sertéshusszolvasók beavtása

KOLOZSVÁR, május 7. Az 1943. évi május hó 3-tól május hó 9-ig terjedő hétre a 46—92-ig számmal jelölt hentesek és mészárosok szolgálatnak ki sertéshuszt, 12 dekagramot 3 drb. 6-os számú sertéshuszekevényre.

Spanyol ujságírók látogatása a Sajtókamarában

BUDAPEST, május 7. (MTI.) Az Országos Magyar Sajtókamara a Budapesti idező spanyol ujságírók tiszteletére szerdán délben ebédet adott a Kamarában. Ott volt a három spanyol ujságíró, mégpedig Pedro Lain Entralgo egyetemi tanár és közíró, a spanyol nemzeti tanács tagja, Xavier Echarri, az Ariba című lap főszerkesztője és Enrico Llovet, a fallange sajtófőnöke, továbbá Angel Sanz Brez budapesti spanyol követ, Ullein-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök és a Sajtókamara vezetősége.

Az ebédn vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sajtókamarai elnök mondott pohárköszöntőt. A spanyol vendégek nevében

Lain Entralgo köszöntöte meg az üdvözlést. Az ebéd után Xavier Echarri főszerkesztő érdekes beszámolóban ismertette a spanyol sajtó kialakulását és a fallange párt sajtójának megteremtését. A nagy érdeklődéssel hallgatott előadás után Kolosváry-Borcsa Mihály elnök mondott köszönetet az előadónak, valamint a spanyol előadást tolmácsoló Ember Nándor zongoraművésznek. A jelenlévő magyar ujságírók több kérdést intéztek a spanyol kartársakhoz, akik további részletes felvilágosítással szolgáltak a spanyol sajtóról.

Befejezésül Ember Nándor zongoraművész a társaság nagy tetszése közepette eljátszotta a fallange himnuszát.

Lélekjelenlét és idegerő

Honvéd haditudósító osztály.
Kállay, I. Gábor hdp. őrmester.

A gépesített, modern háborúban számtalan példa adódik a magyar katonai legszelb hadierényének szemléltetésére. az önálló kezdeményezéssel végrehajtott vállalkozásra. Példa rá Tausz József hadapród szakaszvezető esete, amely ugyancsak egy a sok közül, de hőstetnek kiemelkedő jeleget ad az a tény, hogy ugyanazt az idegtépő feladatot rövid felőrára az első után, ugyancsak önszántából, megismételte. Ezzel nemcsak egy egész tüzelőállást és bajtársai életét mentette meg, hanem harc-képtelenné tett két nehéz szovjet páncélos is.

Most légnyomásokozta idegbénulással fekvők az egyik helyőrségi kórházban. Ballábít és jobbkezét egyelőre nem nagyon tudja mozgatni, de a hangja friss és töretlen, mintha egyébként semmi baja sem lenne.

Először a betegsége után érdeklődöm.

— A lábam már csaknem teljesen meggyógyult, a jobbkarom is egykettőre rendbejött. Valószínű, szükség lesz egy kis műtői beavatkozásra is. De utána ugye elfelejttem az egészt, mintha nem is lett volna.

Zubbonyán a II. osztályu német vaskereszt és a magyar kisést vitézségi érem. Megkértem, mondja el legizgalmasabb harci élményét. Ep balkezével rágyújt egy cigarettára.

— Nyár volt, még tavaly történt. Charkowtól körülbelül husz kilométerre keletre, másfél kilométerre az orosz vonaltól gépgyus tüzelőállásban voltunk, közvetlen a „Halál-völgy” szomszédságában. A Halál-völgy azért kapta nevét, mert az első nagy charkowi bekerítő csata után sokezer bolsevista halott maradt benne hátra. En a tüzelőállástól körülbelül 300 méterre elől lévő géppuskafészek parancsnoka voltam. Feladatom a lövegek biztosítása volt. A levegőben támadás előtti feszültség remegett s csakugyan, reggel 8 óra felé megindult az orosz páncélosok támadása. Szinte rezgett a levegő az előretörő harcokcsik dübörgésétől. A mi tüzelőállásunk felé három, egyenként harminctől tonnás T. 34-típusú páncélos tartott. A támadás kialakulásakor már csak hatszáz méterre lehettek tőlünk. A harcokcsik közül kettő lassabban haladt, a harmadik azonban teljes sebességgel jobbra kanyarodott, hogy a másik kettő támadását oldalról fedezze. Szerencsére a közvetlenül támadó két harcokcsi közül előbb az egyik, aztán a másik telitalálatot kapott és leállt. Ugyanakkor azonban a jobboldali lövegünk távmérőjét az elkanyarodó harcokcsiból ugyancsak találat érte, úgyhogy ez a löveg használhatatlanná vált.

— Az elhárítás feladata ekkor teljesen az én géppuskafészkemre hárult. Ennek tüze azonban a nehéz harcokcsival szemben nem mutatkozott hatásosnak. Láttam, hogy a helyzetet legfeljebb egyéni vállalkozás mentheti meg. Hirtelen összekötöttem hat nyelés kézigránátot és elhagytam a géppuskafészkét. Egyenesen a harcokcsi felé futottam, bukdácsolva, el-elesve. — még a „vasfazekat” is ledobtam a fejemről, mert mindenképpen azt a látszatot akartam kelteni, hogy megsebesültem. Fleinte lőttem rá, — szerencsére nem találtak el —, de mikor ugy kétszáz méterre az akkor már felém rohanó harcokcsitól szét-tárt karokkal elvágódtam és halottan tetettem magam, beszűntették a tüzelést. Arra per-sze gondosan ügyeltem, hogy a magammal vitt kézigránátokai észre ne vehessék.

— Így a földön fekvő, magammal minden jót kívánva, bevártam amíg a harcokcsi annyira közel ért, hogy tüzfegyvereinek holtte-rebe kerültem. Ekkor talpraugorva, kioldottam a kézigránátok biztosítékát és azokat a hernyótolp hátsó részére a páncélzat alá löktem. A lánca gránátokat magával vonzolta előre, majd földre ejtette, és rájukfutott. Robbanás: a lánca levált s a páncélos, mivel a másik hernyótolp még mozgásban volt, hirtelen „hátraarc”-ot csinált, kicsit oldal-billent és leállt. Két jólirányított lövés ártalmatlanná is tette. Mind a három harcokcsi légnyiségét elfogtuk.

— Alighogy helyemre visszaértem, újabb támadást kaptunk. A támadás teljesen az elő-sőhöz hasonlóan ment végbe. Most már amint a harcokcsik felbukkantak, azonnal összekötöttem újabb hat kézigránátot, elhatározva, hogy az imént bevált módszerrel ismét megkísér-lem a lebetekelt. Minden úgy ment, mint a karikacsapás. A lövegek két harcokcsit jófor-mán a felbukkanásuk pillanatában kilőttek. De a harmadik harcokcsi újra kitért jobbra, úgyhogy erre löveggel nem lehetett lőni.

— A már egyszer megtett utat megint át-bukdásoltam rohamisak és felszerelés nél-kül. Fzuttal azonban majdnem pörüljártam s közel voltam ahhoz, hogy álhalottból valósá-gos halott váljak belőlem. Tudniillik, ha egy kicsivel később ugrom fel, a hatalmas harc-kocsi menthetetlenül keresztülgázolt volna rajtam. De idejében felugrottam s egyet fo-haszkodva, a kézigránátokat újra sikeresen el-helyeztem, majd hátraugrottam és levágtam magam a földre. Pár pillanat múlva hatalmas robbanás — a harcokcsi végkép leállt.

— Aztán?

— Nincs tovább. Egy hivatalos jelentés ennyit mondott:

„Hat ellenséges páncélos megsemmisítet-tünk, légnyiségét ártalmatlanná tettük.”

— En meg — zubbonyára mutat — megkap-tam ezeket a kitüntetéseket.

— A sebesülése is ott történt?

A finn-svéd-magyar barátságról nyilatkozott a finn képviselőház elnöke

HELSINKI, május 7. (MTL) Hakkila Vainó, a finn képviselőház elnöke fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, akinek a finn politikai életéről ezt mon-dotta:

— A finn képviselőház a jövő héten megkezdí egyhónapos tavaszi szünetét. Akáresak a háború kitörése után állan-dóan, a most lezárult időszakban is ta-pasztalható, hogy a finn képviselők a nagy és alapvető kérdésekben teljesen egyetértenek. A finn egységet ma külö-nösen két kérdésben lehet megállapítani: Finnország függetlenségének megőrzése és a kommunizmus veszélyének elhárí-tása ügyében. Természetes, hogy a mo-zgalmas idők rugalmasságot követelnek a finn képviselőháztól is. Tehát megtörtén-hetik, hogy a képviselőház elnöke él jo-gával, megszakítja a szünetet és a kép-

— Nem. Ott egy karcolást sem kaptam. Ki-csúzt izgultam, kicsit vert a szívem, de hát ez érthető... A sebesülésem? A voronyezsi hídfő-nél telitalálatot kaptunk. Engem elkapott a légnyomás és öt méterre elhajított. Csak a kórházban tértem magamhoz. De hát, hála Is-ternek, ez legyen a legnagyobb bajom...

Ime Dugonics Titusz szelleme ma is él és arig magyar él, nem is fog meghalni soha.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vaslagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vaslagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és jelíge hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről blyegekből is beküldhetők.

Házasság és levelezés

MÁRIA VALERIA. Kérem volt cimre (jelíge) pontos címét közölni. 1254

VEGYES

FELHÍVÁS! Kérem azt az általam jór ismert hölgyet, ki 6-an reggel a hársnyárus-táskor szorakoztatásból egy női ernyőt el-vitt, hogy azt a kellemetlenségek elkerülése végett hozza vissza. Major Ilona nőidivatáru üzlet, Deák Ferenc-utca 20. 01484

TÁRSULNÉK 25.000 pengővel valamilyen üzlethez. Megkeresést „Közreműködnek” jelíge. 1252

FEKETE ZIPZÁROS aktatáskát, adó. könyvekkel, nyugrákkal negyedikén reggel 8 óra 15 perckor Varga kávéház előtti 20. sz. nyilvános telefonfülkében elhagytam. Kérem becsületes megtalálót, juttassa el magas jutalom ellenében okmányaimat Majális-utca 26. szám alatti lakásomra. Hartig Vilmos. 1234

OKTATÁS

SZEPTEMBERI polgári iskolai magánviz-sgákra esti tanfolyamok kezdődnek május. hó 15-én. Jelentkezések 12-ig. Felvilágosítással szolgál délelőtt 10—12 óráig, telefon 10—31. 01465

ADÁS-VÉTEL

RÉSZLETFIZETÉSRE kaphatók olajfestmények ismert művészekről, blondelkerettel. Képekkeskés, Mun-kácsy-utca 16. (állomásnál). F.

KÉT szép fotelt keresek megvételre. Aján-latokat „Tiszta butor” jelíge az Ellenzék könyvosztályába kérek. 1239

KONYHÁK nagy vállalkozásban ócsón el-adók. Theil, Munkácsy-utca 24., állomásnál. F.

HASZNÁLT ruhát, ócska butort veszünk és eladunk. Hívásra házhoz megyünk. Bene-dek, Timár-utca 14. F.

ÜLŐKADAT MEGVENNÉK. Wald. Rá-kóczy-ut 6. II. emelet. 1246

KERÉKPÁR, „Puch”, új gumikkal eladó. Lukács szabóság, Deák Ferenc-utca 19. szám. 1253

KÉTSZEMÉLYES háló, egy nagy perzsa eladó. Karolina-tér 7. I. 9. 01462

KÉT nagy háromajtós, széles, zománcozott szekrény és egy 6 személyes zománcozott asztal eladó. Egyetem-utca 3. II. 5. 1252

GYÖNYÖRŰ valódi kalkuttai gyökcipő, 37-es, fekete, magassarkú, egyszer volt lábón, eladó. Egyetem-utca 3. II. 5. 1251

BIEDERMAYER garnitúrát, vagy csak fo-teleket veszek. „Biedermayer” jelíge a ki-adóba. 01478

TACSKÓ kölyök, fajtisza, eladó. Szőlő-utca 33. 01478

HÁROMAJTÓS modern ruhásszekrény, díobarna színben eladó. Munkácsy-utca 16., állomásnál. F.

LÁDA, 50 darab, 100x50x30, eladó. Szőlő-utca 33. 01478

ELCSERÉLNEM jókarban lévő 2 lóerős villanymotoromat 3. vagy 3.5 lóerőre. Kü-lönböztet fizetem. Kossuth Lajos-utca 32., asztalos. F.

FÉRFI fehérnemű varrónőt, ki önállóan dolgozik, keresünk. Hunyadi-tér 17. 01468

ELADÓ jókarban lévő DKW autó. Pas-teur kórház. 01470

2—3 LAMPÁS, 110 Woltra is átkapcsol-ható rádiót megvételre keresek. Cím a kiadó-ban. 01471

JÓKARBAN lévő perzsabundát vennék. „Valódi” jelíge. 1255

EGY világos keményfa háló eladó. Rózsá-utca 9. 01485

NAGY cégtábla és két nagy ablakra való vadanatuj csipkefüggöny eladó. Magyar-utca 60. Fodor. 1247

ELADÓ 2 íróasztal, 1 Szekuritász tüdecs-kendő, 1 lószerszám. Tordai-ut 7. 1249

EGY szépjűtű s keveset használt sport gyermekkosci eladó. II., Madách-utca 33. sz. 01456

MÁJUS

7

Péntek

SZÍNHÁZ = MOZI = RÁDIÓ

A nap kel 4 óra 36 perckor, nyugszik 19 óra 18 perckor. A hold kel 6 óra 51 perckor, nyugszik 22 óra 17 perckor.

A protestáns naptár szerint Napóleon, a róm. kat. naptár szerint B. Gizel'a, az ujjörög nap-tár szerint Szent Kereszt megj. napja van.

Emlékeztető

1827 május 7-én született Vajda János, a kiváló költő. Petőfi és Arany után a magyar líra egyik legkiemelkedőbb nagysága, a re-ménytelen szerelem keserű hangja da'noka. Hazafias és az egész emberiség sorsán tépe-lődő költeményeit is a pesszimizmus hatja át. Ady Endre is Vajda Jánost tekintette szellemi elődjének.

Szolgáltatás gyógszertárak

Egyszarvu, Mátyás király-tér 10. Telefon: 32—23. Kereszt, Mussolini-ut 2. szám. Telefon: 13—49. Hargita, Horthy Miklós-ut 1. szám. Telefon: 21—55. Páduai Szent Antal, Hitler-tér 13. szám. Telefon: 31—10.

MUZEUMOK: Erdélyi Múzeum őskori, a ró-mai, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance képműltán. Bátya-utca 2. Nyitva 9—13 óráig.

Állattani Múzeum: Mikó-utca 5. sz. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMIH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben, Majális-utca 42. Nyitva: 8—13. 15—18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétközna-pokon délelőtt 8—1-ig és délután 3—8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9 óráig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍN-HÁZ HETI MŰSORA

Május 7-én, pénteken 6 órakor: BOHÉMELET. Május 8-án, szombaton fél 7 órakor: HÁRY JÁNOS. Bérletszünet. Rendes helyárak. Május 9-én, vasárnap délután fél 3 órakor: MOSOLY ORSZÁGA. Olcsó helyárak.

EGY fekete valódi spaniel kutyaöltyök el-adó. Rózsá-utca 9. 01486

JÓKARBAN lévő gyermek sportkosci el-adó. Kalauz-utca 33. 1248

ALKALMAZÁS

FÉRFI FEHÉRNEMű varróleányt, önál-lóan dolgozót, azonnalra felvesz Havadi Nagy Julia, Gróf Csáky-utca 1. 01453

GYAKORLATTAL bíró könyvelőt, férfit, vagy nőt alkalmaz az „Anker” általános biz-tosító rt., Hitler-tér 1. szám, I. emelet. 01476

ÜGYES fiatal lány fogászati rendelőbe se-gítséget keresnek. Cím a kiadóban. 01473

TANULÓLEÁNYT fehérnemű varródába felveszek. Hunyadi-tér 17. 01469

BEJÁRÓNO délelőttre azonnal felvéteték. Jókai-utca 25., földszint balra 3. ajtó. 01471

ÁLLÁSTKERES

ORAKÖNYVELEST vállál öskeresztény, könyvelő. Megkereséseket „Mérlegképes” jelíge a kiadóba. 01463

CUKORKAGYÁRAK! Többéves gyakor-lattal „Sieder” mesteri, vagy segédi állást ke-resnek. Érték a laborator és drágé munkához. Kisebb gyár önálló vezetését vállalom. Cím Márton Imre, Kolozsvár, Farkas-utca 10., menekülttábor. 01464

KÖZÉPKORU nő elmenne idősebb uriem-berhez házvezetőnőnek. Cimeket „Szorgalm-as” jelíge. 01479

HÁZVEZETŐNŐI állást vállalom magá-nos uriembernél. Magános urinó. Vidékre is mennék. „Magános” jelíge a kiadóba. 1257

INGATLAN — LAKÁS

KERESEK azonnali megvételre Kolozsvá-ron 350—450 ezer pengőig bérházat, vagy házas ingatlant. Latzinger Gyula ingatlanfor-galmi iroda, Bartha Miklós-utca 5. I. emelet. Telefon 17—38. F.

CSALÁDI házat, vagy villát keresek kés-zép fizetéssel. Ugyenők kizárva. Cím a ki-adóhivatalban. 01400

ELADÓ Andrassy-ut 37. szám alatt 2 szo-ba, konyha, spéz, nagy telek 30.000 pengő-ért. F.

Elcsereálném kolozsvári központ-ban lévő ötszobás komfortos la-kásomat négy-ötszobás, kertes kolozsvári komfortos, cselédszo-bás, külön házbán lévő lakással, amely mellett szin, vagy istálló is van. Cím a kiadóban.

BUDAPESTI központi fűtési, olcsóbéru 2 szobás, összkomfortos lakásomat elcsereálném kolozsvárral. Ertesítést. „Azonnal” jelíge a kiadóhivatalba kérek. 01456

Május 9-én, vasárnap fél 7 órakor: COPPELIA. SEHEREZADE. Balett. Rendes helyárak. Május 10-én, hétfőn fél 7 órakor: SZOKTETÉS A SZERÁLYBÓL. A Tizes Szervezet elő-adása. Bevezetőt mond: dr. Entz Géza ta-nár, főtizedes. Jegyeket a pénztár nem árúit.

MOZIK MŰSORA

ÁRPAD: A NŐNEK MINDIG IGAZA VAN... CORVIN: A KEGYELMES UR ROKONA. Előadások kezdete 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor. ERDÉLY: NEHÉZ APÁNAK LENNI. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. EGYETEM: LEGÉNY A GÁTON. Vasárnap dé-lelőtt 11 órakor: LEGÉNY A GÁTON. MÁTYÁS: AZ IGAZI FÉRFIAK. Előadások: 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor. RÁKÓCZI: FALU ROSSZA.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁJUS 8.

BUDAPEST I.: 5.40 Uzen az otthon. 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, köz'emények, reggeli zene. 10 Hírek 10.15 Szórakoztató zene. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.15 Hochstras-ser Hugo zongorázik. 11.40 A téliől megma-radt főzelektől helyes felhasználása. Elő-adás. 12 Harangzó, fohász, Himnusz. 12.10 Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, víz'lásjelentés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14 Hinczky László szalonzenekara. 14.30 Hírek, műsorismertetés. 15 Operettérszletek. 15.30 A magyarság és az orosz veszély száz évvel ezelőt. Felolvasás. 15.50 Perényi Gabriella filmda'okát énekel. 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 16.45 Időjelzés, hírek. 17 Kézzongorás jazz-műsor. 17.20 Tavasz. Bónyi Adorján elbe-szélése. 17.40 Fel, fel vitézek a csatára. Hang-lemezek. 18.25 Hangképek innen-onnan. 18.50 Hírek. 19 Ébred a liget. Vidám, zenés séta a tavaszi Városligetben. 20 Vidám, zenés hét-vége. 21.40 Hírek, översenyeredmények. 22.15 Táncczene. 23.15 Magyar nóták. 23.45 Hírek,

SPORT

Dobay István, a K. MÁV edzője:

Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy megszerezzük a Bástya elleni mérkőzés két pontját

KOLOZSVÁR. A K. MÁV csapata készülve a vasárnapi Bástya elleni rangadó mérkőzésre. Tegnap délután a városi sporttelep kis-pályáján Dobay István edző vezetése mellett kétkapus edzést tartott az egyik vegyescsapattal. A 90 perc alatt a vasutas csapat játékosai kitűnően mozogtak, melynek befejeztével Dobay a következőket mondotta:

— Vasárnap sorsdöntő mérkőzést játszunk a Bástya ellen és ezért egész héten keresztül az összes játékosok szorgalmas edzésekkkel és a legsportszerűbben készülnek erre a nagy összecsapásra. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy vasárnap megszerezzük az NB. II. Mátyás csoportjában küzdő Bástya ellen a mérkőzés 2 pontját, mert esetleges vereség esetén könnyen kieshetünk. A Marosvásárhelyen játszott csapatban valószínű, hogy 3-4 helyen változás lesz, mert a börgyári csapat ellen több olyan fiatal erő vonulhatunk fel, akik az utóbbi hetekben jó formában voltak. A végleges csapatot csak a mai erőnléti edzés után fogom kijelölni.

A vasárnap délutáni rangadóra ugyanúgy készül a Bástya is. Tegnap délután a Korvin csapatával játszott edző mérkőzést, melyen különösen a csatársor remekelt. A csapatban azonban rem lesz változás, mert a börgyáriak ugyanabban az összeállításban állnak ki a K. MÁV ellen, melyet legyőzték az NSE és a MPMTE csapatait.

Nem azonosítja magát a K. MÁV a Szombathelyre táviratot küldő szurkolóval!

KOLOZSVÁR. A Kolozsvári MÁV Sport Egyesület tegnap közleményt bocsátott ki, melyben az egyesület vezetősége súlyosan elítéli az egyik Kolozsváron tartózkodó szombathelyi vasutas szurkoló tapintatlan cselekedetét, melyet az elmúlt vasárnap Szombathelyre küldött táviratával elkövetett.

A K. MÁV vezetősége sajnálkozását fejezi ki a történetek felett és bejelenti, hogy az üzletvezetés a legszigorúbb eljárást indította az ellen a Farkas nevű szombathelyi vasutas szurkoló ellen,

aki magáról megfeledkezve, súlyosan érintve a K. MÁV és a KAC közötti fenálló baráti kapcsolatokat, az egyesület nevében biztató táviratot küldött a Haladás csapatának. A közlemény azzal fejeződik be, hogy a kolozsvári vasutas csapat minden egyes tagja szorosán a KAC mellé áll és minden NB. I-es mérkőzésen lelkesen buzditja a piros-fehéreket a győzelemre, mert a K. MÁV-nak is érdeke, hogy Kolozsvár az NB. I-ben képviselve legyen.

Érdekes vasutas válogatott mérkőzés lesz Marosvásárhelyen

KOLOZSVÁR. Május 16-án érdekes vasutas válogatott mérkőzés lesz Marosvásárhelyen:

az NB. I. vasutas csapataiból összeállított együttes Erdély vasutas válogatottjával mér össze erejét. Vitovszky, az NB. I-es vasutas csapat kapitánya a következő 11 játékost jelölte ki Erdély ellen: Kiss, Csabai, Bánkuti, Laborci, Fazekas, Szántó, Kolláth, Déri, Nagy, Korom.

Tartalékok: Horváth és Roják. Valamennyien a Szolnok és a budapesti Törekvés játékosai. Erdély vasutas válogatottját Lőrincz Sándor csapatkapitány úgy állította össze:

Székel, Tánásze, Saff, Csiky, Kiss, Oláh, Demény, Sztrója; Zabos, Galambfalvi, Bundik.

Tartalék Binder. A nagyváradi Bundikon kívül a csapat többi játékosai a K. MÁV és az Sz. MÁV csapatának tagjai.

Erdély vasutas válogatottja május 14-én Kolozsváron a városi sporttelepen edzőmérkőzést játszik; majd a szolnoki és a fővárosi játékosokkal együtt utazik május 15-én Marosvásárhelyre.

Bizonytalan a KAC vasárnapi összeállítása

KOLOZSVÁR. A KAC csapata, készülve a Szeged elleni mérkőzésre, csütörtökön fürdőben volt, míg ma, pénteken délután könnyebb erőnléti edzés szerepel a műsoron.

A csapat összeállítása egyelőre bizonytalan. A Szeged ellen valószínű a következő csapat játszik: Márki, Szaniszló II., Vass, Páll, Szántay, Csákány, Radnai; Kovács IV.; Bonyhádi, Váczi, Tolnai.

A Szegedre utazó csapattal együtt megy tartalékként Tárnoki és Szokoly, mivel Szántay és Radnai játéka nem biztos. Ha a két szolgálatot teljesítő játékos nem érkezik meg, akkor Tárnoki a jobbfelezt helyén játszik, Páll Szántay helyén, Szokoly pedig jobb szélen.

Ma este alakuló gyűlést tart a KAC atlétikai szakosztálya

A KAC atlétikai szakosztálya ma, pénteken este 8 órakor az egyesület Unió-utca 21. szám alatti helyiségében szakosztályi alakuló

ülést tart. A vezetőség kéri az összes versenyzők és tagok megjelenését a letárgyalandó kérdések fontosságára való tekintettel.

KLE—Hunyadi János-gimnázium 8:1

A kolozsvári Levente Egyesület tegnap délután játszotta le a Besztercei Hunyadi János Gimnázium csapata elleni mérkőzését. A kolozsvári leventék pazar játék után 8:1 arányban győztek.

OPATA ZOLTÁN, a KAC edzője felhívja az alábbi játékosokat, hogy vasárnap reggel negyed 10 órára a városi sporttelepen jelenjenek meg a Korvin elleni bajnoki mérkőzésen: Plank, Nagy Ferenc, Tóth, Bokor, Demeter, Bedő, Nagy István; Kiss; Adorján, Bozók, Orosz; Verbőczy és Vass Zoltán. Az ifjúsági játékosok a KKASE elleni bajnoki

mérkőzésre délután 3 órakor kötelesek megjelenni a városi sporttelep öltözőjében.

HARRACH LAJOST, a KMTE kiváló tehetségű hátvédjátékost az elmúlt vasárnap csapatának mérkőzésén súlyos szerencsétlenség érte. Az egyik összecsapásnál olyan szerencsétlenül esett jobbkézére, hogy törést szenvedett. A munkásapart tehetséges védőjátékost így hetekig nélkülözni kénytelen.

A SVÁJC ellen készülő magyar válogatott tegnap délután két félidős mérkőzést játszott az FTC Üllői-utcai pályáján. Az első félidőben a Gázgyár csapata ellen 2:2 arányban, döntetlenül végzett, míg a második félidőben a Ferencváros csapatát 5000 néző előtt 4:1 arányban győzte le. A válogatott csapat legközelebbi edzése kedden délután 4 órakor lesz. Szerdán este a csapat a déli pályaudvarról hálókocsin utazik Olaszországon keresztül Genfbe.

OLASZORSZÁGBAN igen érdekes küzdelmek alakultak ki a bajnokság befejeztével az utolsó helyezettek között. A Liguria 21 ponttal kiesett a bajnokságból. De a Triestina, Venezia és a Bari 24—24 ponttal végeztek és így körmérkőzéssel kell eldönteniük a bentmaradást.

KÖZGAZDASÁG

Beszámoló a kolozsvári építőipar múlt évi általános helyzetéről

KOLOZSVÁR, május 7. A Kolozsvár és Vidéke Ipartestület fennállása óta még nem adott ki olyan tartalmas, átfogó évi jelentést, mint amilyenben most számolt be múltévi működéséről. Keresztmetszete ez Kolozsvár kézműiparának s összeállításáért elismerés illeti meg Bennik Ferenc ipartestületi jegyzőt. A jelentés részletesen ismerteti Kolozsvár kézműiparának helyzetét s mivel az építőipar az, amelyhez többé-kevésbé minden iparág csatlakozik, egyelőre Kolozsvár építőiparának múltévi működését ismertetjük.

Az építőipari szakosztály voltaképpen négy szakosztályból, az építőmesterek, kőművesmesterek, kőművesiparosok és az ácsiparosok szakosztályából tevődik össze. Az építőipar helyzetét mindig az építkezések szabják meg s mivel építkezés a múlt évben Kolozsváron kevés volt, így a munkaalkalmak is lecsökkentek.

Kolozsváron hivatalos összeírás szerint múlt év közepén 99 befejezetlen ház állt össze. Ezek tulajdonosai legnagyobb részben Romániába távoztak s ezért a házakat nem lehetett befejezni. Ha befejezték volna, legalább 150 lakással lenne több Kolozsváron. A mérnöki hivatal kimutatása szerint a múlt évben összesen 145 építési engedélyt adtak ki. Ezek közül 65 új lakóház építésére, 7 emeletes ház építésére, a többi földszintes házra vonatkozott. A kiadott használatbavételi engedély száma 165 volt, ezek legnagyobb része az előző évben megkezdett építkezések befejezéséből származott. Az új lakások száma 171-et tesz ki. Lebontottak összesen 65 lakóházat és egyéb épületet, minek következtében 65 lakás megszűnt. Így tehát lényegesen lakásszaporulat alig 106 lett volna — elméletben, gyakorlatban azonban kevesebb, mert a használatbavételi engedélyek legnagyobb része olyan lakásokra vonatkozik, amelybe már régen beköltöztek.

Az építőmesterei szakosztály tagjai a múlt évben szükséggyőhely-építésekkel foglalkoztak, anyaghiány az év második felében cementben mutatkozott. Akadályozta az építőiparosokat állami munkák vállalásában a hitelhiány, amely még most is fennáll s emiatt nem egyezben a közszállítási árlejtések is eredménytelenek maradtak. Mindaddig tehát, amíg az építőiparban a hitelezés kérdését nem oldják meg, a kis és középvállalkozók nem tudnak nagyobb mértékben bekapcsolódni a közmunkába. A téglahiány is akadályozta a nagyobb munkákat, bár az építőiparosok véleménye szerint, ha a helyi téglagyárak termelésüket fokoznák, a helyi szükségletet fedezni tudnák.

A kőművesmesterei szakosztály megélhetési forrásai a múlt évben a közmunkák voltak, mert anyagbeszerzési nehézségek miatt a magánépítkezések száma igen kevés volt, nagyobbára csak javításokból és átalakításokból állott. Az ácsiparban még kevesebb volt a munkaalkalom, mint a megelőző évben s ezt a helyzetet még súlyosbították a kontárok és iparjogviszonyok nélküli vállalkozók, akik közterhek viselése nélkül vállaltak munkát. A kőművesipari szakosztály tagjainak foglalkoztatása is gyenge volt a múlt évben. Oka ennek az, hogy kőművesiparosok közszállítókban nem vettek részt, a magánmunkálátok száma pedig kevés volt.

Általában a szakosztály tagjai kifogásolták, hogy egyes közületek, illetve közüzemek munkálataikat saját rezsisben ácségekkel és napszámosokkal végeztetik el. Káros ez a rendszer a közületekre is, mert a saját rezsisben végzett munkák rendszerint többé kerülnek, mint a versenytárgyalás után kiadott munkák.

Közérdekű építkezéseket engedélyezett a kormány Nagyváradon

NAGYVÁRAD, május 7. Dr. Hlatky Endre főispán és dr. Sós István polgármester napokig tartó tárgyalásokat folytattak az illetékes kormánytényezőkkel a várost érintő kérdésekről. Elsősorban a nagyváradi iparostanonciskola építkezése befejezésének ügyében tárgyaltak a kultuszminisztériummal. Miután megállapították, hogy mindössze kétszáz ezer pengőre van szükség az építkezések befejezéséhez, a kultuszminiszter kijelentette, hogy teljes jóakarattal fogadja az előterjesztéseket és a pénzügyminiszterrel érintkezése lép. Reméli, hogy az ügyet rövidesen elintézik.

Szóba került a nagyváradi műszaki főiskola kérdése is. A polgármester kérte, hogy a költségvetés tárgyalása alkalmával erre a célra megfelelő összeget vegyenek fel. Erre is ígéretet kapott. A kultuszminiszter különben megígérte, hogy 1943-ban befejezik a tanítók otthonának építkezését is, miután erről is gondoskodott a költségvetésben.

Az építkezési anyag kiutalását az illetékes minisztérium már véleményezte. Ugyanez a helyzet az új elemi iskola építkezése tekintetében is.

A belügyminiszter, kedvezően véleményezte a városi bérpalota és a tüzoltószertár építkezési anyagának kiutalását és így ezek az építkezések is már az idén megtörténnek. A belügyminisztérium elvileg jóváhagyta a kolozsvári Operaház

vendégszerepléseire felvett póthitel megszavazását is.

Az iparügyi minisztériumban tárgyalásokat folytattak a Bisztra patak vízterének kiépítése tárgyában. E tekintetben a földművelésügyi minisztérium és az iparügyi minisztérium kedvezően foglalt állást úgy, hogy rövidesen a város megkapja az átiratot, amely már a miniszter utasításainak megfelelően a további intézkedéseket tartalmazza. Hasonló tárgyalást folytattak a gázgyár ügyében, tekintettel a Bihar megyében megkezdett furásokra és az eddigi eredményekre. Sikertült azonkívül a városi fürdők részére megfelelő szappan kiutalásáról gondoskodni.

A KOLOZSVÁRI BORBÉLYMESTEREK IS BE AKARNAK KAPCSOLÓDNI A VASÁRNAPI ZÁRVATARTÁS ÉRDEKÉBEN INDULT ORSZÁGOS MOZGALOMBA. A vasárnapi zárórak országos rendezésével kapcsolatban az ország több városában mozgalom indult meg aziránt, hogy a borbélyok és fodrászok akik igazi rabszolgák hivatásuknak, vasárnap ne nyissák ki üzleteiket. Ennek a tervnek nincsenek is komoly aadályai, hiszen a közönség hamar hozzászokik az új rendhez és szombaton is, vagy a hét másik napjain meg tud nyitni, vagy borotválkogni. A kolozsvári borbélymesterek tekintélyes része — mint értesülünk — be akar kapcsolódni az országos mozgalomba. Az ipartestület borbélyipari szakosztályát kéri majd fel a teljes vasárnapi munkaszünet elhatározása érdekében.

MÁJUS

MAGYAR SZEMLE

Szerkesztőbizottság:

GRÓF BETHLEN ISTVÁN elnök

SZEKFI GYULA

60. SZÜLETÉSNAPJÁRA

E'33-6 GRÓF BETHLEN ISTVÁN
Egyfordulón ECKHARDT SÁNDOR
A történetíró EÖSÁRY DOMOKOS
Katolicizmus CSAPODI CSABA
Nemzetpolitika GOGOLÁK LAJOS
Szekfi Gyula és a nép KOVÁCS IMRE
Az író ZOLNAI BELA

A „Magyar Szemle”
BISZTRAY GYULA
Kü'politikai szemle OBSERVANS
A természetes béke SOMOGYI JÓZSEF

Szerkeszti:
ECKHARDT SÁNDOR

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG

Budapest, V., Vilmos császár-út 26

Előfizetési ára

magányszemélyeknek

évi 12 pengő

MUNKALKALMAK KOLozSVÁRON ÉS A VIDEKEN. A kolozsvári Állami Munkaközvetítő Hivatal május 5-én kiadott jelentése szerint Kolozsváron 1, vidéken 4 ács, Kolozsváron 3, vidéken 10 asztalos, Kolozsváron 1 vízvezeték-szerelő, vidéken 2, Kolozsváron 1 borbély, 3 cipész, 1 géplakatos, 1 gyári munkás, 1 kerékgyártó, 2 kovács, 1 lakatos, 1 műszerész, 2 férfiszabó, 1 szállodai munkás, 2 kifutófiú, 1 takarítónő, 2 háziasszony, 1 iparostanonc kaphat munkát. Vidéken 1 fémnyomó, 15 géplakatos, 2 gépkezelő, 19 gyárimunkás, 1 kártyist, 4 kocsigyártó, 3 kovácsot, 2 kőfaragót, 20 kőművest, 6 lakatos, 1 molnár, 2 műszerészt, 61 napszámost, 10 pékét, 6 férfiszabót, 2 szállodai alkalmazottat, 8 szobafestőt, 1 timárt, 1 üvegest, 2 vegyipari munkást, 4 villanyszerelőt, 1 kohómunkást, 15 könyvelőt és könyvelőnőt, 10 üzleti alkalmazottat, 4 gazdasági alkalmazottat, 1 kertészt, 2 gazdatisztet, 7 szolgát és 1 háziasszonyt keresnek munkára.

MEGKEZDÖDÖTT A SELYEMHERNYÖK KIOSZTÁSA. Az Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség közlése megbízottai az egész országban megkezdtek a selyemtenyésztés kielégítését, sőt a Délvidéken már a kis hernyók kiosztása is megkezdődött. Eppen ezért a kormány az az intézkedése, hogy az I. osztályú selyemgubó beváltási árát a tavalyi 3,50 pengőről 5 pengőre emelte fel s a tenyésztők a 20 kilón felül beváltott elsőosztályú gubó minden kilóját 7 pengő beváltási árat kapnak, a selyemtenyésztéssel foglalkozó lakosság körében rendkívül kedvező hatást váltott ki. Az eddigi jelentések azt mutatják, hogy a rendkívül jó gubóárak mellett sokan igyekeznek a selyemtenyésztésből jelentős kereseteket jutni. A tavalyi gubóárak mellett Ábel Béla mezőkeresztési cipész-mester 621 62 pengőt, Rigycski Zdravko csurgói földműves 507.69 pengőt, özv. Szatnyik Jánosné ceglédi tanítónő 499.48 pengőt, Hajdu Ferenc szegedi leventeoktató 414.47 pengőt keresett a 30 napig tartó selyemtenyésztésen s ezen felül 100—100 pengő jutalmat is kaptak. Rajtuk kívül is sok tenyésztő ért el hasonló kereseteket, sőt egyes iskolák közösen is kaptak. Rajtuk kívül is sok tenyésztő ért el hasonló kereseteket, sőt egyes iskolák közösen is kaptak. Rajtuk kívül is sok tenyésztő ért el hasonló kereseteket, sőt egyes iskolák közösen is kaptak. Rajtuk kívül is sok tenyésztő ért el hasonló kereseteket, sőt egyes iskolák közösen is kaptak.

TÖRÖKORSZÁGBAN AZ ADÓHÁTRALÉKOS NŐKET IS KENYSZERMUNKÁRA VISZIK. Zágrábból jelentik: A Donau Zeitung isztanbuli jelentése szerint további 75, vagyonadót nemfizető török állampolgárt utaltak Anatóliában kényszermunkára. Most már nők is vannak közöttük. A férfiakat utépítésben, a nőket pedig városi szolgálatban használják.

HOSSZU IDŐ ÓTA FEKVŐ BETEGEK a rég bevált, tisztán természetes „FERENC JOZSEF” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát!

„Ezt a háborút az a nemzet fogja megnyerni, amely egy órával tovább tud kitartani a másiknál!”

— mondotta a fasiszta pártvezetőségi értekezleten Scorza főtitkár

Róma, május 7. (MTI.) A csütörtök délutáni olasz lapok ismertették azt a beszédet, amelyet Scorza, a fasiszta párt főtitkára a pártvezetőség tegnapi értekezletén mondott.

Az olasz a fasiszta embernek a legfőbb értékei tipusa és csak az lehet igazán fasiszta — mondotta —, aki förtelmesen olasz is. Eppen ezért fasiszta szükségképpen harcos is. A fasiszta párt főtitkára ezután hangsúlyozta, kész életét is kockára tenni a Duceért és az ügyért, amelyre felesküdt, de ugyanakkor habozás nélkül kész kockára tenni a pártvezetőség s ha kell, valamennyi fasiszta életét is, ha arra a Duce és az ügy érdekében szükség volna. Hangzottatta a továbbiakban, hogy a Duce akaratának megfelelően a párt életének gyorsabbi ütemet ad, hogy azok, akik kifulladás, lemaradjanak és olyan harcos szervezetet akar a pártnak adni, hogy a csüggedők és bátorítatlanok ne tudjanak lépést tartani.

A pártban nincs szükség drasztikus intézkedések megtételére, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem kell szigorúbb kiválgatást végrehajtani és nem kell félretolni a méltatlan elemeket.

A haszonlesőket és a hülleket kiméltelenül félre fogjuk tolni az útból.

A párt főtitkára ezután ismertette, hogy a fasiszta forradalom bizonyos elveinek végrehajtása késedelmet szenvedett. A késedelmet azonban csakis a háza érdekében folyó szükségességek okozták.

Nincs tehát szükség forradalmi alkotmányra, hanem az eredeti Mussolini-féle elgondolásokhoz kell visszatérni, amelyekből némileg bizony eltávolodtunk. Nyomtan hangsúlyozta Scorza főtitkár, hogy a háborúval kapcsolatban meg kell valósítani az egész olasz nép egységét.

Irtó harcot hirdet mindazok ellen, akik a háborúból piszkos nyereséget akarnak húzni

és felszólította az o'asz népet, hogy működjen közre a szűkebb propaganda fészkeinek kiirtásában. Arra a kérdésre, ki fogja megnyerni a háborút, Scorza így válaszolt:

ezt a háborút nem az a nemzet fogja megnyerni, amely katonai téren megnyeri az utolsó csatát, hanem az, amelynek idegei jobbaknak bizonyulnak és amely egy órával tovább tud kitartani a másiknál.

A békét az a nemzet fogja megnyerni, amely nagyobb egységgel és fegyverkezetséggel tud majd leülni a tárgyalóasztalhoz és amelynek eredeti elgondolásai lesznek a háború utáni problémák megoldására. A háborút és a békét

az a fasiszta olasz nép fogja megnyerni, amely hisz a katolikus vallásban, amely a szavoyai-házban elismeri a nemzeti dicsőség jelképét és amely engedelmeskedik a Duce lángeszének. A fasiszta párt főtitkára beszédét ezzel a szavakkal zárta be:

— Akármilyen is történjék, minden időben és minden ponton elszánásom, gal és ha kell, addig vadsággal fogunk harcolni egészen a győzelemig.

Mi elbukni sem tudnánk másként, mint szépen, méltóságteljesen és becsülettel, hogy azok, akik utánunk jönnek, méltóságban és becsületben élhessenek.

Nagy cikkekben méltatják a Duce szerdai beszédét a német lapok

Berlin, május 7. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: A német lapok vezető helyen számolnak be a Duce szerdai beszédéről: „Szilárd, elszánt győzelmi akarat”, „Olaszország hősi elszántságának tanubizonyossága”, „Nagy-

arányu hódolat a Duce előtt” és hasonló című cikkekben. A német lapok mindenekelőtt a Duce feltétlen győzelmi tudatát hangsúlyozták és kiemelik azt a megállapítást, amely szerint Olaszország biztosan tért hódít újra Afrikában.

Roosevelt moszkvai útját nem tartják kizártnak

BERLIN, május 7. (MTI.) Illetékes német helyről közlik tájékoztatást: Berlin politikai köreiből élénk vita tárgya, hogy Roosevelt valóban ellátogat Moszkvába, jölehet erre vonatkozólag amerikai és londoni megbízható utalások még hiányoznak. Mivel Sztalin eddig szovjetországi területen kívül minden találkozást lemondott, Roosevelt moszkvai útját nem tartják kizártnak, mivel Rooseveltnek nyilvánvalóan rendkívüli érdeke, hogy Sztalinnal személyes találkozón tisztázzon több függőben lévő kérdést.

„A tunéziai harci területet a tengelycsapatok vezetésre alkalmas vonalra helyezték át”

BERLIN, május 7. (Interinf.) Mindinkább szembetűnik az az előny, amelyet a tengelycsapatok a tunéziai harci terület északi szakaszán végrehajtott, az amerikaiak által észre nem vett arcvonalkülgazítás útján szereztek. Ezeknek a mozdulatoknak a célja abban állt, hogy a harci területet a tengelycsapatok vezetésre alkalmas területre helyezték át és így az ellenséges csapatokat, amelyek az északi szakaszon tetemes erőket helyeztek készenlébe, előre megfosszák a sikertől és támadási előkészületeiket báztalanítsák. Ehhez járul az is, hogy a közvetlen Mateuról keletre húzódó új állások a Mateuról északra fekvő nagy tavak kihasználásával lényegesen megkönnyítik, ennél fogva könnyebben védhetők, mint a régebbiek. Miatán már az előző napon Bizerta nyugati védő gyűrűjének nagy ürméretű lövegei is a felvonuló francia segédszervezetek és az utánuk nyomuló amerikai csapatoknak súlyos veszteségeket okoztak, tegnap a tengely igen erős zuhanó és harci repülőgépkötelékeket vetett be és újabb tetemes ember- és anyagvesztéseket mért az ellenségre. A tengely repülőkötelékei kora reggeltől az éj beálltáig szakadatlanul támadták a számukra régóta ismert terepen lévő ellenséges rejtett csapatkötelékeket és a gyülekező harcokosok buvóhelyeit és azokat nagy ürméretű bombák valóságos záporával árasztották el. Miatán délig már hét angol-amerikai repülőgépet lőttek le a német vadászok, az ellenséges csapatok a légi teret átengedték a tengelynek, úgyhogy a csoportokban készenlébe helyezett amerikai harcokosok közül huszonnyolcat tudunk megsemmisíteni. A megromált ellenséges harcokosok száma legalább ugyanennyi, ha nem több. A bombázott csapatkötelékekben elhelyezettek és a harcokosok műszaki személyzetek vakrézimentben igyekeztek a halálos golyóeső elől menekülni.

Az amerikaiak rendkívüli veszteségeire jellemző, hogy csak az északi szakaszon kerek-

ken 160 ellenséges tehergépkocsit semmisítettünk meg és gyújtottunk fel. Medzse-da területén angol erők francia gyalogság bevonásával támadták a tengely állásait. A többi tunéziai arcvonalszakaszról nem jelentettek emblesemelő harcokat. Ben Aradánál bombatalálatokkal felgyújtottunk

egy nagyobb lőszerraktárt, amely valamivel később hatalmas robbanás közepette a levegőbe repült. Gyors harci erők Bizerta előtt megtámadták a brit gyorsmozgatókat. A brit erők olyan súlyosan eltaláltak, hogy ottálára dől és már nem tudta folytatni. Ezenkívül még két gyorsmozgató megsemmisítésével lehet számolni.

Az olasz hadijelentés:

Változatlanul heves harcok a tuniszi arcvonal nyugati szakaszán

RÓMA, május 7. (MTI.) A Stefani-iroda közli az olasz főhadiszállás 1076. számú alábbi jelentését:

A tuniszi arcvonal nyugati szakaszán az olasz és a német csapatok szerdán is keményen állták a védelmi harcot. Olasz vadászgépek és bombavetők sikeres meglepetésszerű támadást intéztek ellenséges páncélkocsik ellen, amelyek közül néhányat tucatnyi felgyújtottak, vagy megrongáltak. A német vadászgépek légi párharcban hét angol és amerikai repülőgépet pusztítottak el. A Szicíliai-csatorna felett olasz vadászgépek egy légikaraván kíséretében ellenséges kötelékekkel vívott heves harc során kilenc Curtiss-gépet lőttek le. A legutóbbi két nap hadműveleteiről hat olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

Pálffy József ismert fakeskedő ellen elfogatási parancsot adott ki a dési ügyészség

DfS, május 7. Pálffy József kolozsvári tűzifanyagkereskedő ellen, aki Szolnokdobokamegyéből termelt és szállított fát, az utóbbi időben több feljelentés érkezett, mely szerint Pálffy nagyobb összegeket vett fel faren-delekre, de a megállapodás szerinti tűzi-famennyiséget többszöri felszólítás ellenére sem szállította le.

Egy budapesti vállalkozót állítólag azzal vezettet félre, hogy

olyan erőt mutatott be, ahol nem folytatótt semmiféle kitermelést. Egy pestmegyei vállalkozó viszont azt panaszkolta, hogy

60.000 pengőt adott át Pálffynak, azonban ennek ellenére csak bítegetést kapott.

A feljelentések értelmében az ügyészség csalás és sikkasztás vádját emelte Pálffy ellen és a felmerült terhelő adatok alapján indítványozta a vádlott előzetes letartóztatását, mert a kibontakozó bűnügyre való tekintettel szökésétől lehet tartani. A vizsgálat eredményeként Pálffy József ellen elfogatási parancsot adtak ki.

A Szamosmentén különben régóta hírek szállonganak Pálffy József üzleteiről és az általa Négerfalván végzett fakitermelésről, aminek ellenére Dési polgársága az egész télen át alig tudott fához jutni.

Graud meztagadja a találkozási de Gaulle-al

AMSZTERDAM, május 7. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: A brit hírszolgálat jelenti a szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról: Giraud tábornok elutasította De Gaulle azt a kérését, hogy Algirban találkozzanak. Más helyet akar a találkozás színhelyéül.

A német hadijelentés:

Továbbra is nagy erővel támadnak az oroszok a kubáni hídfőnél

BERLIN, május 7. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A kubáni hídfő keleti arcvonalán az ellenség szerdán egész napon át nagy erővel támadott. Valamennyi támadását visszavertük és több páncélosát megsemmisítettük.

A keleti harci terület többi részéről nem jelentenek jelentősebb harci cselekményt, eltekintve az Ilmen-tótól délre az ellenség helyi támadásainak elhárításától.

Tuniszban az ellenségnek az északi arcvonalszakasz ellen intézett több támadá-

sát visszavertük. Eközben Mateuról keletre 24 támadó páncélosból tizenháromat szétlőttünk. Német és olasz repülőgépkötelékek ismételt támadások során megsemmisítették nagyszámú ellenséges járművet és több páncélos. Nehéz harci repülőgépek a csütörtökre virradó éjjel megtámadták az algiri parton lévő több kikötő berendezését.

Május 6-án a reggeli órákban a német partbiztosító hajók a breton partok előtt saját veszteség nélkül elsüllyesztettek egy nagy gyorsmozgatót, három pedig súlyosan megrongáltak.

Mátyás Király
Filmszínház

Ma premier! A svéd
filmgyártás óriási lmje.

Az igazi férfiak

A harcos munka éposza.
Tökéletes művészi játék.

Ujszerű t. ma.
Főszereplők: A svéd
filmművészet legjobbjai.

Uj magyar és Uj világghiradók!

Előadások 3, 5, 7 és vasár
nap délelőtt 11 órakor

Rendkívül súlyos harcok folytak Honan és Sanszi határán

RÓMA, május 7. (MTI—Stefani.) A Popolo di Roma bangkoki jelentése szerint 80.000 ember részvételével nagy csata folyik a Taihan San hegység oldalán Sanszi és Honan tartomány határán japán és csungkingi csapatok között. A két ellenség állandóan újabb erősítéseket vet harcba, de míg az új japán csapatok csak szerény részét alkotják a császári hadseregnek, Csangkajsek a kínai parancsnokság rendelkezésére álló utolsó tartalékokat mozgósította. A japán légierő teljesen ur a légterben és a Jünanból érkező északamerikai légikötelékek egyáltalában nem módosítják a határozottan a japánokra nézve kedvező erőviszonyt.

* HALÁLOZÁS. Dr. Sasics Illésné, szül. karádi Nagy Margit m. kir. postatitkár özvegye május 6-án, Budapesten, 66 éves korában váratlanul elhunyt. Halálát a karádi Nagy, Winkle, remetei Filep és Polgár-családok gyászolják.

Apróhirdetések

AZONNAL eladó kertés vendéglő, lakással, családi okok miatt. Róma iroda, Unió-utca 10. 01481

KERESEK azonnalra nagy földszintes raktárhelyiséget, lehetőleg a belváros környékén. Telefon 32—28. 01474

ELEGANS butorozott szoba különbejáratú, fürdőszobahasználattal kiadó. Brassai-u. 16., földszint 3. 1256

SÜRGŐSEN ELADÓ központban masszív emeletes bérház, üzlethelyiségekkel, 220 ezer pengő és több ilyen bérházak, 2. Központban 2x2 szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba konyha, egész ház alapincézve, 98 ezer pengő. 3. Újabb villa Attila-ut környékben 3 szoba, teljes komfort, 70 ezer pengő. 4. Új villa, 3 szoba, fürdőszoba, 1000 négyzetméter kerttel, 42 ezer pengő. 5. Új ház, 2x2 szoba, konyha, mind alapincézve és istállóval, 50 méter utcafronttal, 2000 négyzetméter területtel 27 ezer pengő. 6. Jó ház, pékséggel, irodahelyiséggel és 2 szoba, konyha, előszobai elutazás miatt sürgősen eladó, 25 ezer pengő. 7. 1 szoba, konyha, szép kerttel 12 ezer pengő. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

KERESEK tiszta, egyszerű kis butorozott szobát. Égető étterem, Mátyás király-tér. 01418

ELLENZÉK politikai napilap

Felelős szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SÁNDOR